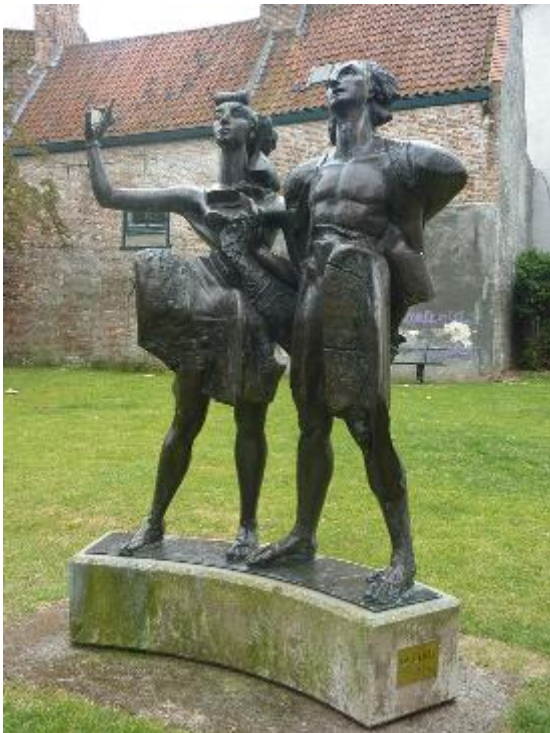

ONDERSTEUNINGSPLAN 2015-2018

De Jeugd
Stefaan en Livia Depuydt-Canestraro

STICHTING SAMENWERKINGSVERBAND NIEUWE WATERWEG NOORD
VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS
VO 2811 SCHIEDAM VLAARDINGEN MAASSLUIS MIDDEN-DELFLAND

**Als wij niet meer geloven dat het kan
Wie dan wel?
Als wij niet meer vertrouwen op houden van
Wie dan wel?
    Als wij niet meer proberen
    om van fouten te leren
    als wij het getij niet keren
Wie dan wel?
Als wij niet meer zeggen hoe het moet
Wie dan wel?
Als wij niet meer weten wat er toe doet
Wie dan wel?
    Als wij er niet in slagen
    de ideeën aan te dragen
    voor een kans op betere dagen
Wie dan wel?
Als wij niet meer geloven dat het kan
Wie dan wel?
Als wij niet meer komen met een plan
Wie dan wel?
    Als wij er niet voor zorgen
    dat de toekomst is geborgen
    voor de kinderen van morgen
Wie dan wel?
    Als wij onszelf niet dwingen
    een gat in de lucht te zingen
    waar zij in kunnen springen
Wie dan wel?**

Paul van Vliet

Voor u ligt het tweede ondersteuningsplan van de Stichting Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord *Voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs* (verder te noemen samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord) in het kader van de wet passend onderwijs. Dit ondersteuningsplan is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met besturen, directeuren, zorgcoördinatoren, de ondersteuningsplanraad, gemeenten, het basisonderwijs en andere betrokkenen.

Dit ondersteuningsplan is voor drie jaar. Gekozen is nu voor een periode van drie jaar om samen met het eerste jaarplan aan te sluiten bij de wettelijke termijn van maximaal vier jaar. Het eerste ondersteuningsplan was voor 1 jaar, omdat veel nog onzeker was of nog nader moest worden onderzocht en/of uitgewerkt.

Om het beleid in dit ondersteuningsplan te kunnen realiseren is vertrouwen van groot belang; vertrouwen in elkaars expertise, vertrouwen dat afspraken worden nagekomen, vertrouwen in samenwerking. Bij vertrouwen hoort ook elkaar aanspreken bij vergissingen en het niet nakomen van afspraken.

Graag wil ik iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit plan hartelijk bedanken voor het meedenken, de kritische kanttekeningen en de feedback.

Ik wens alle betrokkenen veel succes, inspiratie en een groot hart voor leerlingen en onderwijs toe om het beleid in dit ondersteuningsplan te realiseren.

Mede namens het bestuur van het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord

Karin van der Velden
Directeur samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord.

VOORWOORD	3
INHOUDSOPGAVE	4
INLEIDING	7
HOOFDSTUK 1 VISIE EN UITGANGSPUNTEN	8
WETGEVING.....	8
MISSIE	8
VISIE.....	8
UITGANGSPUNTEN.....	8
HOOFDSTUK 2 ORGANISATIE VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND	12
DE STICHTING EN HET BESTUUR.....	12
PARTICIPERENDE SCHOOLBESTUREN	12
ORGANISATIE SAMENWERKINGSVERBAND NIEUWE WATERWEG NOORD	13
STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS	13
STICHTING SAMENWERKINGSVERBAND NIEUWE WATERWEG NOORD VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS.....	13
STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS EN STICHTING SAMENWERKINGSVERBAND IN RELATIE.....	15
COMMUNICATIE.....	16
REGISTRATIE, OMGAAN MET PERSOONSgegevens.....	17
GESCHILLEN.....	17
HOOFDSTUK 3 SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIELEN	19
BASISONDERSTEUNING	19
HOOFDSTUK 4 DE ONDERSTEUNINGSTRUCTUUR IN DE REGIO	22
ANDERE ACTIVITEITEN VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND.....	24
EXTRA ONDERSTEUNING	25
INNOVATIE EN ONTWIKKELING	27
HOOFDSTUK 5 DE BOVENSCHOOLSE VOORZIENING	28
DOELSTELLING.....	28
ORGANISATIE INZICHT	29
TEAM INZICHT	31
HOOFDSTUK 6 LWOO EN PRO IN PASSEND ONDERWIJS	32
INLEIDING	32

CRITERIA VOOR LWOO EN PRO.....	32
PROCEDURE AANVRAAG LWOO EN PRO.....	32
PROCEDURE AANVRAAG PRO.....	33
PROCEDURE AANVRAAG LWOO.....	33
HOOFDSTUK 7 DE GEMEENTEN EN HET SAMENWERKINGSVERBAND.....	34
DE JEUGDZORG.....	34
LEERLINGENVERVOER.....	35
DE LEERPLICHT.....	36
ONDERWIJSHUISVESTING.....	37
AANSLUITING ONDERWIJS – ARBEIDSMARKT.....	37
TAALOPBRENGSTEN.....	38
HOOFDSTUK 8 KWALITEITSONTWIKKELING.....	39
MONITOR EN EVALUATIE.....	39
VERANTWOORDING.....	40
KWALITEITSZORG.....	40
HOOFDSTUK 9 FINANCIËN.....	41
INLEIDING.....	41
STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS.....	41
MIDDELEN AMBULANTE BEGELEIDING CLUSTER 3 EN 4.....	41
VERDELING MIDDELEN.....	41
BIJLAGE 1 LIJST VAN AFKORTINGEN.....	46
BIJLAGE 2 FUNCTIEOMSCHRIJVING ONDERWIJSONDERSTEUNINGSSPECIALIST.....	47
BIJLAGE 3 FUNCTIEOMSCHRIJVING GEZINSSPECIALIST.....	49
BIJLAGE 4 TOELEIDING NAAR EXTRA ONDERSTEUNING.....	52
OVERSTAP BAO-VO.....	53
OVERSTAP SPECIAAL BASISONDERWIJS NAAR VOORTGEZET (SPECIAAL) ONDERWIJS.....	53
BEPALING EXTRA ONDERSTEUNING IN HET VO.....	53
EXTRA ONDERSTEUNING VANUIT CLUSTER 1.....	54
EXTRA ONDERSTEUNING VANUIT CLUSTER 2.....	54
BEPALING ZWARE ONDERSTEUNING.....	54
ZIJINSTROOM IN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS.....	55

PROCEDURE TERUG- EN OVERPLAATSING VAN LEERLINGEN UIT HET VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS.....	55
BIJLAGE 5 CRITERIA VOOR ARRANGEMENTEN EXTRA ONDERSTEUNING.....	56
LEERWEGONDERSTEUNING	56
PRAKTIJKONDERWIJS	56
INTERNATIONALE SCHAKELKLAS (ISK)	57
BOVENSCHOOLSE VOORZIENING	57
ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING VOOR LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE (RUGZAKKEN).....	58
BIJLAGE 6 CRITERIA VOOR ZWARE ONDERSTEUNING	59
ZWARE ONDERSTEUNING (PLAATSING SPECIAAL ONDERWIJS).....	59
BIJLAGE 7 MEERJARENBEGROTING	60

Voor u ligt het ondersteuningsplan van de Stichting Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord Voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs 2015-2018. Met de invoering van de wet Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 heeft het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord er voor gekozen een ondersteuningsplan voor de duur van een schooljaar op te stellen. Gezien de toen nog bestaande onduidelijkheden op het gebied van bekostiging, de regelgeving rondom lwoo en praktijkonderwijs en de op komst zijnde invoering van de Decentralisatie van de Jeugdzorg is er gekozen voor een ondersteuningsplan van een jaar. Het ondersteuningsplan dat voor u ligt bestaat uit 3 schooljaren van augustus 2015 tot augustus 2018.

Dit ondersteuningsplan is een verdere uitwerking van het eerste ondersteuningsplan. Ervaringen opgedaan in het eerste jaar van passend onderwijs zijn erin verwerkt en nieuwe inzichten meegenomen. In dit ondersteuningsplan vindt u de hoofdlijnen van beleid. Verdergaande uitwerkingen vindt u in de bijlage of op de website van het samenwerkingsverband.

Naast dit meer jaren ondersteuningsplan zal jaarlijks een activiteitenplan per schooljaar verschijnen, waarin voor dat schooljaar de uitwerking van dit ondersteuningsplan zal worden beschreven, waarin doelen worden geformuleerd en de wijze van evaluatie zal worden bepaald.

In dit ondersteuningsplan zijn de adviezen van de inspectie voor het onderwijs verwerkt. Dit ondersteuningsplan is in samenwerking met de gemeenten Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Midden-Delfland en het samenwerkingsverband van het basisonderwijs tot stand gekomen.

WETGEVING

In de wet op het passend onderwijs wordt het doel van het samenwerkingsverband in art. 17a, lid 2 als volgt omschreven:

Het samenwerkingsverband stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

MISSIE

De scholen van samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord actief in de regio Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Midden-Delfland (Maasland) bieden voor leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs een passende onderwijsplek en een ononderbroken ontwikkelingsproces, rekening houdend met de mogelijkheden en keuzes van leerlingen en ouders en de draagkracht van de school. Het samenwerkingsverband initieert, coördineert en ondersteunt een samenhangend geheel van voorzieningen om dit te realiseren.

VISIE

“De scholen van het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord willen voor alle leerlingen in de regio, zo thuisnabij mogelijk, een passende onderwijsplek bieden. Deze onderwijsplek zorgt dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.

De scholen in het samenwerkingsverband werken in vertrouwen samen aan deze gedeelde verantwoordelijkheid.”

UITGANGSPUNTEN

In het Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord zijn om het wettelijke doel te bereiken en de eigen missie uit te voeren en de visie te realiseren de volgende uitgangspunten geformuleerd:

GOED ONDERWIJS

Goed onderwijs in een gestructureerde omgeving is de basis voor ondersteuning. Uitgangspunt is dat elke school goed onderwijs biedt. Goed onderwijs valt of staat met de kwaliteit van de docenten. Goed onderwijs is onderwijs dat leerlingen maximaal de kans biedt om te leren. De opbrengsten van een school, het leerstofaanbod, de leertijd, het pedagogisch klimaat, het schoolklimaat, het didactisch handelen van de leraren, de leerlingenzorg en de gebruikte toetsen, tests, opdrachten of examens dienen daartoe van goede kwaliteit te zijn. Goed onderwijs hangt in hoge mate samen met de deskundigheid van de leerkracht en de opbrengstgerichte cultuur van een school.

GEZAMENLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID VAN ALLE SCHOOLBESTUREN

De scholen van het samenwerkingsverband zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften. Een spreiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften over de scholen in de regio is uitgangspunt. Een goede spreiding bevordert de keuzevrijheid van ouders en leerling. Met de invoering van Passend Onderwijs verandert het aannamebeleid van de school niet. De school onderschrijft het “Ja, tenzij” beleid bij aanmeldingen en bij reeds geplaatste leerlingen. Dit betekent dat leerlingen met een extra ondersteuningsvraag in principe toelaatbaar zijn, mits de draagkracht van de school dit toelaat, zoals beschreven in het schoolondersteuningsprofiel van de school.

EXPERTISE IN DE SCHOOL

In iedere school is, naast de expertise die de school in huis heeft, expertise vanuit het samenwerkingsverband aanwezig: de onderwijsondersteuningsspecialist (oos).

De onderwijsondersteuningsspecialist is er voor leerlingen met extra ondersteuningsvragen. De onderwijsondersteuningsspecialist ondersteunt de school en haar leerlingen. De zeer moeilijk lerende leerlingen en de langdurig zieke leerlingen (cluster 3) worden begeleid vanuit de scholen voor voortgezet speciaal onderwijs cluster 3.

HANDELINGSGERICHT WERKEN

Handelingsgericht werken verbetert de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van leerlingen. Het is een systematische manier van werken, waarbij het aanbod afgestemd is op de onderwijsbehoeften en de basisbehoeften van de leerlingen. Aan de hand van de kindkenmerken wordt gekeken welke onderwijsbehoeften de betreffende leerling heeft. Het onderwijs wordt daarop aangepast.

Het handelingsgericht werken gaat uit van zeven principes:

1. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.
2. Doelgericht werken. Het team formuleert doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen.
3. Onderwijsbehoeften van de leerlingen centraal stellen. Denk aan de instructie, de leertijd en uitdaging.
4. De docent doet ertoe. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
5. Afstemming en wisselwerking tussen leerling en zijn omgeving: de groep, de docent, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat de leerling nodig heeft.
6. Positieve aspecten zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van de leerling, maar ook van de docent, de klas, de school en de ouders. Als een docent een negatief beeld heeft van de leerling, dan ziet hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de docent dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.
7. Constructieve samenwerking tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. Maar de school geeft wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.

Bovenstaande uitgangspunten vormen de basis van het handelingsgericht werken. Een groot deel van de verworvenheden van het handelingsgericht werken is van belang bij het versterken van het handelingsrepertoire van de docent en het planmatig werken in de begeleiding van leerlingen. Hoewel handelingsgericht werken voor alle leerlingen positief is, is het voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften vereist.

BOVENSCHOOLSE VOORZIENING

Een bovenschoolse voorziening is voorlopig nodig, omdat nog niet voor alle leerlingen binnen het samenwerkingsverband altijd een passende plek beschikbaar is. Het samenwerkingsverband houdt daarom voornamelijk een bovenschoolse voorziening in stand. In de bovenschoolse voorziening worden tijdelijk leerlingen geplaatst, waar (op dat moment) geen passende onderwijsplekken voor zijn. Mochten de scholen van het samenwerkingsverband in de toekomst in staat zijn voor alle leerlingen een passend aanbod te realiseren, kan de bovenschoolse voorziening in de huidige vorm ophouden te bestaan.

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Iedere school heeft zijn 'grenzen aan ondersteuning'. Speciaal onderwijs blijft noodzakelijk voor leerlingen, die het in een reguliere school, zelfs met extra ondersteuning, niet redden. Binnen het samenwerkingsverband zijn met de besturen die voortgezet speciaal onderwijs aanbieden afspraken gemaakt over toeleiding naar speciaal onderwijs en waar mogelijk terugplaatsing naar regulier onderwijs.

MINIMALE BUREAUCRATIE

De inzet van middelen wordt geregeld met zo min mogelijk bureaucratie. Maar wel transparant voor alle partijen.

SAMENWERKING EN VERBINDING ALS KRACHT VAN HET SAMENWERKINGS- VERBAND

De opdracht om zorg te dragen voor onderwijs op maat en voor iedere leerling een passende onderwijsplek is zo groot dat samenwerking noodzakelijk is. Het samenwerkingsverband kent een aantal samenwerkingspartners die van groot belang zijn om het ononderbroken ontwikkelingsproces van de leerling te realiseren:

OUDERS

Betrokkenheid van ouders bij de schoolloopbaan en het leerproces van hun kind is een voorwaarde voor een goede schoolloopbaan en leidt tot betere leeropbrengsten. Onderwijsondersteunend gedrag van ouders is hierbij van groot belang. Het is aan de school om een klimaat te scheppen, waarin ouders graag op de hoogte blijven van wat er op school gebeurt en kunnen participeren in de school. Binnen het samenwerkingsverband is de ondersteuningsplanraad actief, die bestaat uit personeel en ouders (en leerlingen) van de aangesloten schoolbesturen. Op deze wijze kunnen ouders participeren bij de totstandkoming van beleid binnen het samenwerkingsverband.

BASISONDERWIJS

In verband met continuïteit, doorgaande leerlijnen en een ononderbroken ontwikkelingsproces van de leerling wordt intensief samengewerkt met het samenwerkingsverband van het basisonderwijs in de regio Nieuwe Waterweg Noord 'Onderwijs dat past'. De samenwerkingsverbanden primair onderwijs en voortgezet onderwijs zijn gehuisvest in een gezamenlijk pand aan de Piersonstraat in Schiedam. Om de overgang van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs goed te laten verlopen wordt gezamenlijk beleid gevoerd.

GEMEENTEN EN INSTELLINGEN VOOR JEUGDHULP

In de regio Nieuwe Waterweg Noord bestaat een nauwe samenwerking tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband. Gemeenten en samenwerkingsverband hebben een gezamenlijk belang: iedere leerling een optimale voorbereiding bieden voor participatie in de samenleving. Er is frequent overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Ontwikkelingen als Passend Onderwijs, Bestrijding Voortijdig Schoolverlaten, Decentralisatie Jeugdzorg e.a. worden in goed overleg en waar mogelijk in gezamenlijkheid vormgegeven. Binnen de samenwerking zijn de verantwoordelijkheden helder; onderwijs is verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorgplicht en ondersteuning op onderwijsvraagstukken. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de jeugdhulp en de aansluiting onderwijs - jeugdhulp. Van belang in de samenwerking voor de komende jaren zal een integrale en interdisciplinaire benadering zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de verantwoordelijkheden van de verschillende partijen. Voor gemeente Midden-Delfland heeft de regionale samenwerking enkel betrekking op het passend onderwijs in brede zin. De vier thema's waarover het samenwerkingsverband en de gemeenten op overeenstemming gericht overleg dienen te voeren (samenhang met jeugdzorg, leerlingenvervoer, leerplicht en onderwijshuisvesting) worden voor Midden-Delfland dan ook apart beschreven.

MIDDELBAAR BEROEPSONDERWIJS (MBO)

Evenals bij het basisonderwijs is, in het belang van continuïteit, doorgaande leerlijnen en een ononderbroken ontwikkelingsproces van de leerling om te komen tot een startkwalificatie, samenwerking met het MBO in de regio noodzakelijk. De regio Nieuwe Waterweg Noord kent een platform VMBO – MBO, een gezamenlijke aanpak om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en een volgsysteem voor de overstap van VMBO naar MBO. Ook participeert het samenwerkingsverband in het Convenant voorkomen van Voortijdig School Verlaten (VSV). Gemeente Midden-Delfland sluit aan

op regionale afspraken daar waar mogelijk en daar waar dit niet in strijd is met de afspraken die gelden binnen het andere samenwerkingsverband voor voorgezet onderwijs.

CLUSTER 1 EN 2

Scholen voor cluster 1 en 2 onderwijs maken geen deel uit van het samenwerkingsverband. Deze scholen hebben hun eigen structuren van toekenning van ondersteuning en toelaatbaarheid en uitvoering daarvan. Indien noodzakelijk wordt de expertise vanuit deze clusters gevraagd.

DE STICHTING EN HET BESTUUR

De Stichting Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord *Voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs* heeft haar zetel in de gemeente Schiedam. Op 11 oktober 2013 zijn de aangepaste statuten bij de notaris gepasseerd.

Het bestuur van het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord heeft gekozen voor besluitvorming bij consent. Dit betekent dat als geen van de bestuursleden beargumenteerde en overwegende bezwaren heeft tegen een voorstel, een voorstel wordt aangenomen. Mocht dit in uitzonderlijke gevallen niet haalbaar blijken wordt er gestemd. Ieder bestuur heeft 1 stem, besluiten worden met 2/3 meerderheid genomen.

Het bestuur van het samenwerkingsverband is van mening dat scholen zoveel mogelijk zelf moeten kunnen bepalen hoe zij beleid op hun school vormgeven. De samenwerking in en de ondersteuning van het samenwerkingsverband moeten vooral gericht zijn op ondersteuning op de werkvloer in de scholen en het initiëren, coördineren en ondersteunen van een dekkend aanbod.

PARTICIPERENDE SCHOOLBESTUREN

Stichting Lentiz onderwijsgroep
Postbus 3040
3130 CA Vlaardingen

Stichting Openbare Scholengroep Vlaardingen Schiedam
Postbus 6040
3130 DA Vlaardingen

Stichting St.-Jozef M.A.V.O.
Postbus 6004
3130 DA Vlaardingen

Stichting Katholiek Onderwijs Sint-Liduina
Postbus 255
3100 AG Schiedam

Stichting Yulius Onderwijs
Kromhout 170
3311 RJ Dordrecht

Wijzer in opvang en onderwijs
Postbus 6005
3130 DA Vlaardingen

Stichting Horizon, Instituut voor Jeugdzorg en onderwijs
Postbus 1344
3000 BH Rotterdam

Stichting BOOR
Postbus 23058
3001 KB Rotterdam

ORGANISATIE SAMENWERKINGSVERBAND NIEUWE WATERWEG NOORD

In de regio Nieuwe Waterweg Noord worden de activiteiten van het samenwerkingsverband en de activiteiten van de drie gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis op het gebied van ondersteuning in en om de school en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, waar mogelijk in samenhang georganiseerd. Om deze activiteiten en de samenhang daarin te realiseren is een aantal jaren geleden de Stichting Zorg voor Onderwijs (verder te noemen Stichting Zorg) opgericht. De Stichting Zorg kent twee uitvoeringsorganen: Steunpunt Onderwijs (voor activiteiten in het voortgezet onderwijs) en het Steunpunt Jongeren (voor activiteiten in de overgang van VMBO naar MBO en in het MBO). Binnen de Stichting Zorg worden activiteiten uitgevoerd van de drie gemeenten en het samenwerkingsverband. Met de drie gemeenten bestaat een subsidierelatie. De gemeenten hebben geen bestuurlijke inbreng in de Stichting Zorg. Gedurende de looptijd van dit plan wordt onderzocht in hoeverre deze structuur een optimale ondersteuning garandeert of dat een wijziging/ ontvlechting kan leiden tot betere resultaten en wellicht meer transparantie.

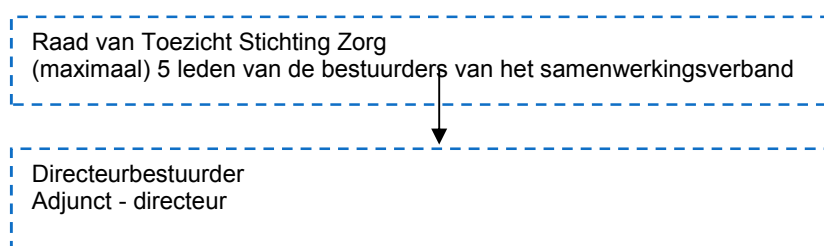
STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS

De Stichting Zorg kent een Raad van Toezichtmodel. Het Raad van Toezichtmodel is een vorm van organieke scheiding. In dit geval is sprake van twee gescheiden organen die elk hun eigen, afgebakende bevoegdheden hebben.

De bestuurlijke bevoegdheden zijn neergelegd bij een bezoldigde directeurbestuurder. De Raad van Toezicht benoemt deze directeurbestuurder. De directeurbestuurder geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken binnen de Stichting Zorg en is belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van de Stichting Zorg en bevoegd alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten. De directeurbestuurder geeft leiding aan het personeel dat is verbonden aan de Stichting Zorg en is verantwoordelijk voor het op elkaar afstemmen van de activiteiten. De directeurbestuurder is tevens directeur van het samenwerkingsverband.

De Raad van Toezicht bestaat uit maximaal vijf leden, uit de bestuurders van het samenwerkingsverband. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directeurbestuurder en op de algemene gang van zaken binnen de stichting alsmede het uitvoeren van die taken en bevoegdheden die in deze statuten aan de Raad van Toezicht zijn opgedragen of toegekend. De Raad van Toezicht adviseert naar eigen inzicht de directeurbestuurder. Bij de vervulling van hun taak richten de leden van de Raad van Toezicht zich naar het belang van de stichting.

ORGANIGRAM STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS

STICHTING SAMENWERKINGSVERBAND NIEUWE WATERWEG NOORD VOOR VOORTGEZET ONDERWIJS EN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Het samenwerkingsverband wordt georganiseerd volgens het bestuur/directiemodel. Het bestuur/directiemodel is een vorm van functionele scheiding. Het bestuur neemt de rol op zich van intern toezichthoudend orgaan. De meeste bestuursbevoegdheden worden gemandateerd of gedelegeerd aan de directie van het samenwerkingsverband. De stichting kent een bestuur en een

directeur, die belast is met door het bestuur gemandateerde bevoegdheden, deze bevoegdheden staan beschreven in het managementstatuut van het samenwerkingsverband.

Het bestuur bestaat uit zoveel leden als er aangesloten schoolbesturen zijn.

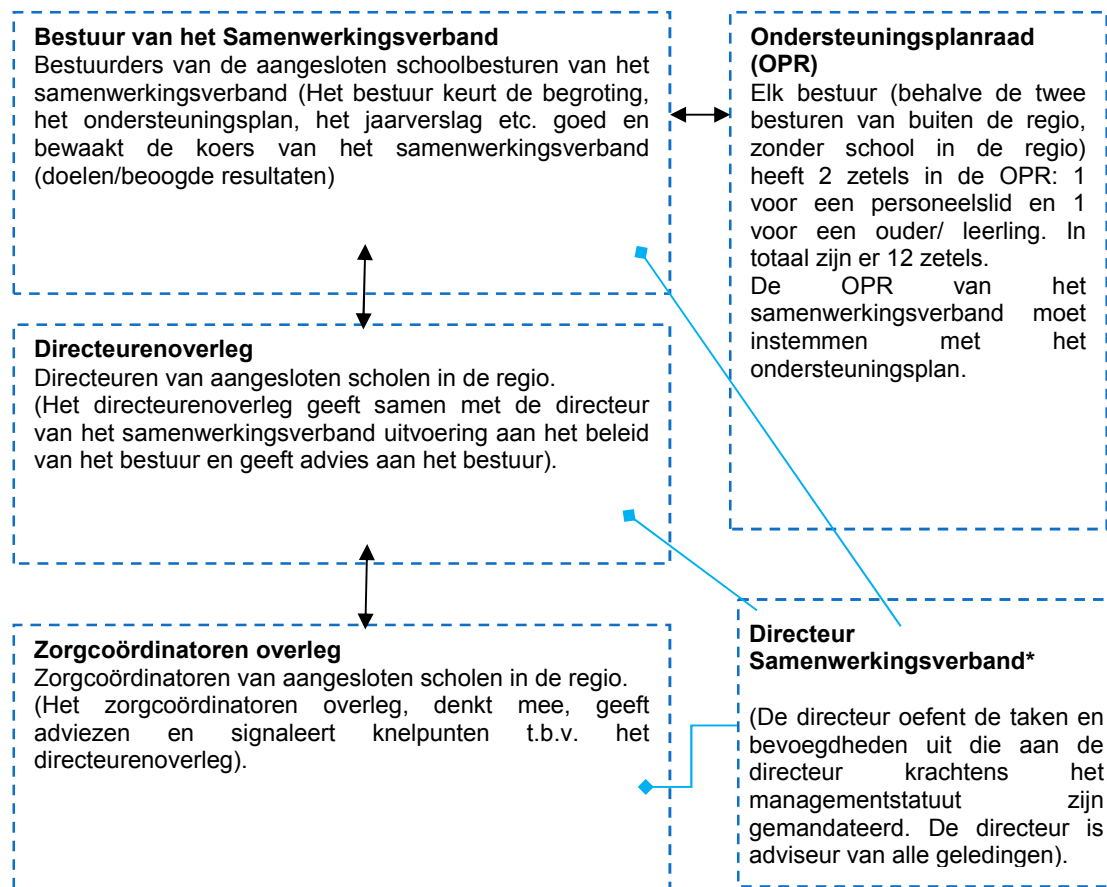
Er is een dagelijks bestuur van 3 leden, waarvan 1 lid vanuit het voortgezet speciaal onderwijs en een algemeen bestuur dat bestaat uit 5 leden. Tezamen vormen zij het bestuur.

Het dagelijks bestuur heeft een uitvoerende taak en het algemeen bestuur de toezichhoudende taak, waardoor bestuur en toezicht gescheiden zijn. Er is gekozen voor dit model om de betrokkenheid van alle besturen bij het samenwerkingsverband te borgen.

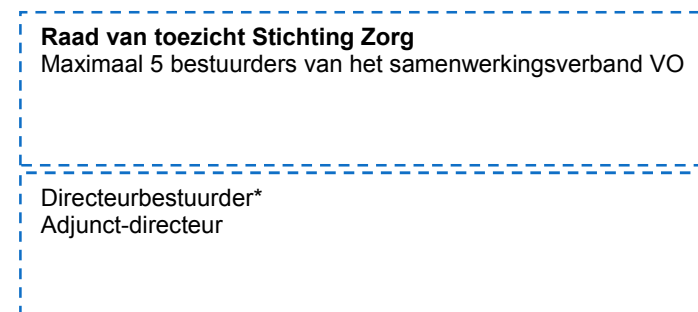
Gedurende de looptijd van dit ondersteuningsplan zal het bestuur van het samenwerkingsverband nader onderzoek doen naar mogelijke alternatieven voor het nu gekozen model van governance.

STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS EN STICHTING SAMENWERKINGSVERBAND IN RELATIE

Stichting Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord

Stichting Zorg voor Onderwijs

← =advies

*De directeurbestuurder van de Stichting Zorg is tevens directeur van het samenwerkingsverband.

COMMUNICATIE

Binnen het samenwerkingsverband wordt op verschillende niveaus overleg gevoerd. In alle geledingen kunnen beleidsvoorstellen worden geformuleerd. Deze beleidsvoorstellen worden door de directeur van het samenwerkingsverband in de verschillende overleggen ingebracht. Uiteindelijk zal het bestuur besluiten het beleid al dan niet te (laten) uitvoeren.

COMMUNICATIE MET OUDERS

Betrokkenheid van ouders bij de schoolloopbaan en het leerproces van hun kind leidt tot betere leeropbrengsten. Ouders worden binnen het samenwerkingsverband in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind.

Bij de overstap van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs worden ouders en hun kind door middel van de Schoolkeuzegids van het samenwerkingsverband geïnformeerd over de scholen in de regio en wat zij aanbieden (ook wordt in de Schoolkeuzegids een korte beschrijving gegeven van de wijze van organisatie van passend onderwijs in het samenwerkingsverband). Op de website van het samenwerkingsverband zijn de volledige schoolondersteuningsprofielen van de scholen in het samenwerkingsverband te vinden.

De scholen voor voortgezet onderwijs geven voorlichtingsavonden op basisscholen over de mogelijkheden in het voortgezet onderwijs.

Ouders van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden via de basisscholen geïnformeerd over de mogelijkheden van extra ondersteuning in het voortgezet onderwijs. Met toestemming van ouders worden de leerlingen met een extra ondersteuningsvraag aangemeld voor de procedure overstap basisonderwijs – voortgezet onderwijs. Ouders krijgen via de basisschool het rapport met de uitkomsten van de onderzoeken en het advies. De basisschool bespreekt de rapporten met de ouders/ verzorgers. Bij vragen kunnen ouders/ verzorgers een afspraak maken bij het Steunpunt Onderwijs voor verder toelichting. Als leerlingen uit regulier basisonderwijs in aanmerking komen voor extra ondersteuning door middel van arrangement 6 wordt dit individueel besproken met ouders/ verzorgers, (indien gewenst de leerling), de basisschool en het samenwerkingsverband.

Ouders krijgen een afschrift van de toekenning van extra ondersteuning en het soort arrangement.

In de school worden ouders betrokken bij de schoolloopbaan van hun kind. Als er zorgen zijn omtrent het functioneren van de leerling organiseert de school een ondersteuningsteamoverleg. Ouders, leerling, de school, onderwijsondersteuningsspecialist en gezinsspecialist maken deel uit van het ondersteuningsteam. De problematiek van de leerling wordt besproken en de mogelijke aanpak.

Binnen het samenwerkingsverband is een ondersteuningsplanraad gevormd, die bestaat uit personeel en ouders en/of leerlingen van de aangesloten schoolbesturen. Op deze wijze kunnen zij participeren bij de totstandkoming van beleid binnen het samenwerkingsverband.

COMMUNICATIE MET SCHOLEN

Op verschillende niveaus in het samenwerkingsverband is structureel overleg met de directeur van het samenwerkingsverband (zie ook schema overlegstructuur blz. 15).

DIRECTEURENOVERLEG

Iedere zes weken is er een overleg met de directeuren van aangesloten scholen in het samenwerkingsverband. Het beleid van het samenwerkingsverband wordt besproken en er kunnen adviezen worden geformuleerd voor het bestuur van het samenwerkingsverband. De directeur van het samenwerkingsverband informeert de directeuren over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs en ondersteuning.

ZORGCOÖRDINATOREN OVERLEG

Het zorgcoördinatorenoverleg geeft adviezen en signaleert knelpunten t.b.v. het directeurenoverleg. De directeur van het samenwerkingsverband informeert de zorgcoördinatoren over nieuwe ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs en ondersteuning.

COMMUNICATIE GEMEENTEN

Met de gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis wordt 6 wekelijks overleg gevoerd met beleidsambtenaren van onderwijs en jeugdhulp. In het overleg worden beleidsvoorstellen geformuleerd voor het bestuurlijk overleg met wethouders en schoolbesturen (Regionaal Educatieve Agenda (REA)) en vastgesteld beleid uit het REA verder uitgewerkt. Waar nodig worden daartoe werkgroepen geformeerd met leden vanuit onderwijs en gemeenten. Midden-Delfland sluit aan waar relevant, maar maakt geen deel uit van de REA. Over het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en het jeugdplan van de gemeenten wordt op overeenstemming gericht overleg (OOGO) gevoerd.

REGISTRATIE, OMGAAN MET PERSOONSGEGEVENS

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs hebben persoonsgegevens van leerlingen nodig om hun taken goed te kunnen uitoefenen. De wet passend onderwijs (artikel 18a lid 13 Wpo, artikel 17a Wvo) heeft dit geregeld door onder meer te bepalen dat het samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger persoonsgegevens mag verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak van het samenwerkingsverband.

Deze gegevens zal het samenwerkingsverband ontvangen van de school die de leerling aanmeldt in het kader van een verzoek om extra ondersteuning. Vervolgens zal het samenwerkingsverband de ontvangen persoonsgegevens verwerken. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wpb) is hierop van toepassing.

Het samenwerkingsverband is bevoegd (zonder toestemming van degene die het betreft) persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de wet bescherming persoonsgegevens te verwerken met betrekking tot leerlingen, voor zover dit noodzakelijk is voor de uitoefening van de taken, bedoeld in het zesde lid, onderdelen b tot en met d (toewijzen van ondersteuningsmiddelen). Het samenwerkingsverband verstrekt de gegevens, bedoeld in de eerste volzin, niet aan derden, met uitzondering van het bevoegd gezag van de school waar de desbetreffende leerling is aangemeld of ingeschreven. Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens op een plaats die uitsluitend toegankelijk is voor het samenwerkingsverband en de deskundigen, bedoeld in het twaalfde lid (besluitvormers over toelaatbaarheid).

BEWAARTERMIJNEN GEGEVENS LEERLINGEN

Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens betreffende iemands gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de wet bescherming persoonsgegevens tot drie jaar na afloop van:

- a. de beoordeling van de toelaatbaarheid van de leerling tot het vso;
- b. de advisering over de ondersteuningsbehoefte van de leerling aan het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- c. de toewijzing van ondersteuningsmiddelen of ondersteuningsvoorzieningen aan de school, voor zover het voor die toewijzing nodig was gegevens van de leerling betreffende zijn/haar gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de wet bescherming persoonsgegevens in te verwerken.

GESCHILLEN

Beslissingen over de ondersteuning die een leerling ontvangt, liggen bijna altijd gevoelig. De ondersteuning die al dan niet geboden wordt en de resultaten die daarvan verwacht mogen worden, doen in de meeste gevallen een groot beroep op de betrokken professionals. Ook ouders vinden de extra ondersteuning meestal erg belangrijk voor de ontwikkeling en de kansen van hun kind.

In het samenwerkingsverband worden de beslissingen over ondersteuning zorgvuldig en in nauw overleg met ouders genomen. De regels waarlangs besluitvorming plaatsvindt zullen zo duidelijk en

goed mogelijk worden geformuleerd. De mensen die bij de besluitvorming betrokken zijn zullen de situatie zo goed mogelijk in kaart brengen en alle voors en tegens rond een beslissing afwegen. Ook al werkt het samenwerkingsverband zorgvuldig, dat betekent niet dat beslissingen altijd geaccepteerd worden. Soms zijn die onverwacht of teleurstellend, mogelijk begrijpt een betrokkene niet waarom de beslissing zo genomen is, of is er verschil van mening over de strekking van een besluit. Dat is niet altijd zonder emoties.

Goede communicatie kan geschillen en misverstanden voorkomen.

Het samenwerkingsverband heeft een geschillenregeling opgesteld. Per 1 augustus 2014 is het samenwerkingsverband aangesloten bij de landelijke Stichting Onderwijsgeschillen.

ONDERWIJSCONSULENTEN

De onderwijsconsulenten vormen een organisatie die is ingesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Zij adviseren en begeleiden ouders, verzorgers en scholen wanneer de schoolplaatsing van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, problemen oplevert of moeizaam verloopt en school en ouders niet tot een oplossing kunnen komen. Het Bureau Onderwijsconsulenten staat open voor ouders, verzorgers of wettelijk vertegenwoordigers, scholen en andere organisaties, zoals een zorginstelling of de onderwijsinspectie. De advisering en begeleiding is kosteloos.

Voor meer informatie ga naar www.onderwijsconsulenten.nl.

In het kader van passend onderwijs is een aantal maatregelen genomen in verband met beroep en bezwaar inzake beslissingen over plaatsing en de ondersteuning aan leerlingen.

Hieronder volgen de huidige regelingen.

BEROEP EN BEZWAAR BINNEN HET SAMENWERKINGSVERBAND

De wet passend onderwijs regelt in artikel 17a, lid 13 dat ieder samenwerkingsverband een adviescommissie van deskundigen samenstelt. Deze commissie adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs. Binnen het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord bestaat de adviescommissie uit:

- een orthopedagoog/ (gz) psycholoog
- een vertegenwoordiger van het speciaal voortgezet onderwijs
- een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband

Als ouders het niet eens zijn met een beslissing van het samenwerkingsverband, kunnen zij advies vragen bij de adviescommissie. Het samenwerkingsverband kan haar beslissing herzien n.a.v. het advies van de adviescommissie.

GESCHILLENCOMMISSIE PASSEND ONDERWIJS

Met de inwerkingtreding van de Wet passend onderwijs is per 1 augustus 2014 de zorgplicht ingevoerd. Vanaf dat moment is ook voor leerlingen in het regulier onderwijs die extra ondersteuning nodig hebben, een ontwikkelingsperspectief verplicht. De Geschillencommissie passend onderwijs, de landelijke geschillencommissie voor het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so) oordeelt in geschillen tussen ouders en het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven;
- de verwijdering van leerlingen;
- het ontwikkelingsperspectief.

De commissie brengt op verzoek van de ouders binnen de afgesproken termijnen een oordeel uit aan het bevoegd gezag.

BASISONDERSTEUNING

Binnen het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over wat er minimaal aan basisondersteuning geregeld moet zijn in de scholen. Hoe de scholen de basisondersteuning vormgeven staat beschreven in hun schoolondersteuningsprofiel.

Preventieve en licht curatieve interventies:

1. School voorziet in op maat gemaakte onderwijsondersteuning voor de leerlingen, die dat nodig hebben.
2. De (groeps)handelingsplannen bevatten adviezen die meteen in de praktijk toegepast kunnen worden.
3. De school maakt gebruik van specialisten als het gaat om ondersteuning die de basisondersteuning overstijgt.
4. De school maakt gebruik van de preventieve inzet van zorgpartners (gezinsspecialist) om beter te kunnen signaleren en om sneller lichte hulp in te zetten.
5. De school is (fysiek) toegankelijk en heeft voldoende hulpmiddelen voor leerlingen met een lichamelijke handicap.
6. School heeft een protocol voor medische handelingen.
7. De school beschikt over een aantal reeds ingestelde ondersteuningstrajecten :
  - Faalangstreductietraining
  - Sociale vaardigheidstraining
  - Dyslexie ondersteuning (conform protocol)
  - Remedial teaching
  - Dyscalculie ondersteuning (conform protocol)
  - Pestprotocol
  - Advisering en ondersteuning door de onderwijsondersteuningsspecialist
  - Advisering en ondersteuning door de gezinsspecialist
8. School kan vroegtijdig leer-, opgroei- en opvoedproblemen signaleren.
9. In de school is een veilig schoolklimaat.
10. School heeft een aanpak gericht op sociale veiligheid en het voorkomen van gedragsproblemen.

Onderwijsondersteuning en begeleidingsstructuur

1. De school besteedt structureel aandacht aan de competentieontwikkeling (kennis, vaardigheden, attitude) van docenten en begeleiders in relatie tot de begeleiding van de leerlingen (individueel en op groepsniveau).
2. De school beschikt over goed getrainde mentoren die ten aanzien van de ontwikkeling van de leerlingen kunnen signaleren en interveniëren (binnen de kaderstelling van hun taakopdracht).
3. De school brengt de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de ondersteuning voor de leerlingen onder bij één of meer functionarissen. Deze zijn rechtstreeks aanspreekbaar.
4. Het is voor de mentor duidelijk wanneer de basisondersteuning niet meer toereikend is.
5. De mentor wordt hierin desgevraagd ondersteund door schoolfunctionarissen: decaan, counselor, afdelingsleider, zorgcoördinator.
6. Er is sturing op opleidingskeuze / instrumentarium schoolloopbaanbegeleiding.

Ondersteuningsteam

7. De school bespreekt regelmatig ondersteunings /zorgvragen in een ondersteuningsteam met onderwijsondersteuningsspecialist en gezinsspecialist, ouders en leerling worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.
8. De school beschikt over een standaardprocedure waarmee leerlingen aangemeld worden bij het ondersteuningsteam.
9. Het ondersteuningsteam is in staat (voldoende toegerust) om de vier volgende functies te vervullen: interventie, handelingsadvisering en consultatie, doorverwijzing of indicatiestelling, eindevaluatie en nazorg.
10. Het is duidelijk voor iedereen wat een ondersteuningsteam is, voor wie, wat een ondersteuningsteam moet doen, en welke plaats het ondersteuningsteam inneemt in de

- organisatie van de totale zorg.
11. Het ondersteuningsteam oriënteert zich periodiek op ontwikkelingen die van invloed zijn op haar functioneren.

Externe partners

1. De school heeft goede contacten en afspraken met de leerplichtambtenaar.
2. De school heeft goede contacten en afspraken met de jeugdarts (kunnen voldoende afspraken worden gemaakt).
3. De school heeft een goede werkrelatie met de gezinsspecialist.
4. De school heeft een goede werkrelatie met het samenwerkingsverband. School neemt deel aan (keuze):
  - het zorgcoördinatorenoverleg
  - het directeurenoverleg
  - het DAT (Decanen Advies Team)
5. Er is voldoende contact met de politie.

Planmatig werken

1. De school legt begeleidingsgegevens vast in het leerlingvolgsysteem, te beginnen met de gegevens uit het onderwijskundig eindrapport van het basisonderwijs.
2. De school participeert in de digitale en warme overdracht in de regio van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs.
3. De school participeert in overgangsprocedures (indien van toepassing) naar MBO (Decanen Advies Team, Intergrip).
4. De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
5. Leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.
6. Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de ondersteuning.
7. De school voert de ondersteuning planmatig uit.
8. De school evalueert de effecten van de ondersteuning.
9. De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overstijgen.
10. De school voldoet aan de standaarden van de onderwijsinspectie op het gebied van planmatig werken.
11. De school voldoet aan de standaarden voor handelingsgericht werken voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften:
  - Docenten verkennen en benoemen de onderwijsbehoeften van leerlingen o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen.
  - Docenten bekijken en bespreken de wisselwerking tussen de leerling, de docenten, de groep en de leerstof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.
  - Docenten reflecteren op hun eigen rol en het effect van hun gedrag op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.
  - Docenten zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.
  - Alle teamleden zoeken, benoemen en benutten de sterke kanten en interesses van de leerlingen, de docenten, de ouders en het docententeam.
  - Docenten werken samen met hun leerlingen. Ze betrekken hen bij de analyse, formuleren samen doelen en benutten de ideeën en oplossingen van leerlingen.
  - Docenten werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse van de situatie en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.
  - Docenten benoemen uitdagende maar reële doelen voor de lange (einde schooljaar) en voor de korte (tussendoelen) termijn. Deze doelen worden gecommuniceerd en geëvalueerd met leerlingen, ouders en collega's
  - Docenten werken met een groepsplan waarin ze de doelen en de aanpak voor de groep, subgroepen en mogelijk een individuele leerling beschrijven.
  - Docenten bespreken minstens drie keer per jaar hun vragen betreffende het opstellen, uitvoeren en realiseren van hun groepsplannen met de zorgcoördinator.
  - De onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor eenieder duidelijk. Er zijn heldere

afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.

- Alle teamleden zijn open naar collega's, leerlingen en ouders over het werk dat gedaan wordt of is. Motieven en opvattingen worden daarbij inzichtelijk gemaakt.

Kwaliteit

1. De opbrengsten van de school zijn tenminste voldoende en het onderwijsleerproces of de ondersteuning en begeleiding voldoet aan de gestelde norm (criterium van de onderwijsinspectie).
2. De school analyseert en evalueert afstroom en doorstroom van de school en is daar kritisch op.

Naast de basisondersteuning bieden alle scholen in de regio extra ondersteuning aan leerlingen voor wie dit noodzakelijk is. De onderwijsondersteuningsspecialist ondersteunt de school en waar nodig de leerlingen met extra ondersteuning.

Met elkaar vormen de schoolondersteuningsprofielen een dekkend aanbod voor leerlingen. Speciaal onderwijs blijft noodzakelijk voor leerlingen, die het in een reguliere school, zelfs met extra ondersteuning, niet redden. Voor een aantal leerlingen, dat is aangewezen op speciaal onderwijs is geen passend aanbod in de regio aanwezig. Voor deze leerlingen worden afspraken gemaakt met scholen voor speciaal onderwijs in de nabije omgeving. Jaarlijks wordt bekeken welke leerlingen aangewezen zijn op speciaal onderwijs buiten de regio. Als de aantallen groeien zal worden onderzocht of onderwijs binnen de regio aangeboden kan worden.

Nog niet alle scholen hebben de basisondersteuning volledig op orde. De basisondersteuning moet in veel scholen worden versterkt op de volgende punten:

- Planmatig werken
- Handelingsgericht werken
- Structurele aandacht voor competentieontwikkeling van docenten.

Schoolbesturen en scholen hebben de verantwoordelijkheid de basisondersteuning op voldoende niveau te krijgen en te houden.

De schoolondersteuningsprofielen van de scholen zijn te lezen op de website van het samenwerkingsverband. In de komende jaren zal het samenwerkingsverband onderzoeken hoe de schoolondersteuningsprofielen meer inzichtelijk kunnen worden voor ouders en leerlingen.

Binnen het samenwerkingsverband kennen we verschillende niveaus van ondersteuning:

Niveau 1 : Basisondersteuning

Op alle scholen in het samenwerkingsverband wordt basisondersteuning gegeven. Wat die basisondersteuning minimaal moet inhouden staat beschreven in hoofdstuk 3. Hoe scholen vormgeven aan de basisondersteuning staat beschreven in hun schoolondersteuningsprofiel.

Niveau 2 : Extra Ondersteuning

Extra ondersteuning is die ondersteuning die niet gegeven kan worden binnen de basisondersteuning. Leerlingen hebben meer individuele begeleiding nodig, andere leermiddelen, extra aanpassing aan de leeromgeving e.d.

Niveau 3 : Zware Ondersteuning

Voor sommige leerlingen is ook extra ondersteuning in het regulier voortgezet onderwijs niet toereikend. Zij hebben onderwijs nodig in een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Dit wordt zware ondersteuning genoemd.

ONDERSTEUNINGSTEAM

Alle scholen hebben een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam, adviseert en ondersteunt de school bij de begeleiding van leerlingen met extra ondersteunings/ hulpvragen. Het doel van het ondersteuningsteam is problemen eerder te signaleren en te zorgen voor een adequate aanpak van deze problemen. Bovendien heeft het ondersteuningsteam als doel het handelingsrepertoire van de individuele school te vergroten. Door het gezamenlijk bespreken van leerlingen kunnen meerdere invalshoeken worden belicht en diverse vormen van aanpakken worden bekeken. Het ondersteuningsteam bestaat uit mensen van de school (de zorgcoördinator, eventueel directielid, mentor), de onderwijsondersteuningsspecialist (vanuit het samenwerkingsverband) en de gezinsspecialist (vanuit de gemeenten). Op afroep kunnen ook andere specialisten als leerplicht, politie, hulpverlening, jeugdgezondheidszorg aansluiten. Ouders en leerling worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de bespreking.

Met de (preventieve) ondersteuning door het ondersteuningsteam wordt er naar gestreefd om 80% van alle vragen op te lossen op de school.

De gezinsspecialist (zie functiebeschrijving bijlage 3) is verantwoordelijk voor de aansluiting jeugdhulp en onderwijs. Bij problemen in de thuissituatie van de leerling biedt de gezinsspecialist de leerling en waar nodig het gezin (kortdurende) hulp. Als langdurige of andere hulp noodzakelijk is, organiseert de gezinsspecialist deze hulp via het wijkteam in de wijk waar de leerling woont. Doordat de gezinsspecialist wekelijks in de school is, worden zaken sneller opgepakt.

ONDERWIJSONDERSTEUNINGSSPECIALIST (OOS)

In het regulier voortgezet onderwijs is op iedere locatie een onderwijsondersteuningsspecialist (oos) vanuit het samenwerkingsverband actief. De oos is de brug tussen de school en de onderwijsarrangementen in het samenwerkingsverband. Een onderwijsondersteuningsspecialist ondersteunt de school bij onderwijsvragen en de leerling met een extra ondersteuningsvraag (Een functieomschrijving van de oos is te vinden in bijlage 2.). Als een leerling vastloopt in een school, kan samen met de onderwijsondersteuningsspecialist gekeken worden wat de onderwijsbehoeften voor deze leerling zijn. De oos adviseert de school. De verantwoordelijkheid voor de leerling blijft bij de school. De onderwijsondersteuningsspecialist zet lichte ondersteuning in om te onderzoeken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn. Dit kan door middel van gesprekken met docenten, mentor, zorgcoördinator, ouders en leerling, observaties in de klas, individueel onderzoek e.d. Als blijkt dat de leerling gedurende langere tijd gebaat is bij extra ondersteuning wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld (zie onderstaand kader voor wettelijke vereisten).

Ontwikkelingsperspectief

Voor de volgende leerlingen moeten scholen verplicht een ontwikkelingsperspectief opstellen

- leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs
- leerlingen in het praktijkonderwijs (Voor elke leerling in het praktijkonderwijs moet het bevoegd gezag met ingang van 1 augustus 2014 een ontwikkelingsperspectief vaststellen binnen 6 weken na inschrijving van de leerling.)
- leerlingen die extra ondersteuning krijgen in het regulier voortgezet onderwijs
- leerlingen die tijdelijk zijn geplaatst op een andere school of instelling. (Voor deze leerling stelt het bevoegd gezag het ontwikkelingsperspectief vast binnen 6 weken na definitieve plaatsing van de leerling.)

Inhoud van het ontwikkelingsperspectief

Voortgezet speciaal onderwijs:

In elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en stimulerende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces.

Regulier voortgezet onderwijs en praktijkonderwijs:

In elk geval de te verwachten uitstroombestemming en de onderbouwing daarvan. De onderbouwing bevat in elk geval de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijsproces. De afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma en de te bieden begeleiding en ondersteuning.

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs, en daarmee ook op het ontwikkelingsperspectief.

Wie stelt het ontwikkelingsperspectief vast en stelt het bij?

Het bevoegd gezag stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. In het vso krijgt het bestuur hiervoor advies van de Commissie voor Begeleiding (voor cluster 3 en 4) of de Commissie voor Onderzoek (voor cluster 1 en 2). De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Registratie en toezicht

Scholen voor regulier onderwijs moeten vanaf 1 augustus 2015 in het Basisregister Onderwijs (BRON) aangeven wanneer een leerling een ontwikkelingsperspectief heeft. Hiervoor is een wetsvoorstel in voorbereiding. Voor het vso en praktijkonderwijs geldt dat niet; daar hebben immers alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief.

Het aantal uren dat de onderwijsondersteuningsspecialist per school beschikbaar is, is afhankelijk van:

- Het aantal leerlingen op de locatie (per 200 leerlingen een ½ uur per week)
- Het aantal leerlingen met extra individuele ondersteuningsbehoeften (niet zijnde cluster 3) (1 uur per leerling per week inclusief administratie)
- Iedere school krijgt als basis 4 uur per week. In deze uren zitten de ondersteuningsteam overleggen.

De uren per 200 leerlingen zijn ook bedoeld als 'reserve', mochten er in de loop van het jaar nieuwe leerlingen met extra ondersteuningsvragen bijkomen. Voor 1 oktober wordt jaarlijks bepaald hoeveel uur de onderwijsondersteuningsspecialist per school beschikbaar is. Op 1 maart voorafgaand aan het schooljaar wordt bepaald welk budget voor de school beschikbaar is voor leerlingen met extra ondersteuning. Voor de leerlingen met cluster 3 problematiek vindt de begeleiding plaats vanuit de school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs.

Mocht de komende jaren het aantal leerlingen met extra ondersteuning afnemen, zal het aantal basisuren per school toenemen. Mocht het aantal leerlingen met extra ondersteuning toenemen, zal dit ten koste gaan van de basisuren.

Voorbeeld:

Een school met 800 leerlingen en 10 leerlingen met extra ondersteuning krijgt:

4 uur (basisaantal) + 2 uur (op basis van het aantal leerlingen) + 10 uur (aantal leerlingen met extra ondersteuning x 1 uur)
= 16 uur per week.

ONDERWIJSONDERSTEUNINGSSPECIALISTENTEAM (OOS-TEAM)

Als de ondersteuning in scholen en de hulp/ adviezen vanuit het ondersteuningsteam ontoereikend zijn, kan een leerling worden besproken in het oos-team. In het oos-teamoverleg zitten onderwijsondersteuningsspecialisten en een orthopedagoog/ (gz) psycholoog vanuit het Steunpunt Onderwijs. De oos van een school kan een leerling (met toestemming van ouders) bespreken in het oos-team. Met behulp van de expertise van dit team kunnen adviezen worden gegeven, waarmee de oos verder kan in de school.

BOVENSCHOOLS ZORG ADVIES TEAMS (BOZAT)

Wanneer een leerling ondanks de geboden ondersteuning thuis komt te zitten, wordt de leerling besproken in het BoZAT.

Aan het BoZAT nemen deel;

- een leerplichtambtenaar,
- een vertegenwoordiger van het Centrum voor Jeugd en Gezin,
- een vertegenwoordiger van het Yulius (cluster 4),
- een vertegenwoordiger vanuit Horizon (cluster 4),
- de teamleider van de onderwijsondersteuningsspecialisten,
- de directeur van het samenwerkingsverband,
- een vertegenwoordiger van de gezinsspecialisten in scholen (Minters).

In samenwerking wordt gewerkt aan een passende plek voor de thuiszitter op een zo kort mogelijke termijn. Het BoZAT komt een keer per zes weken bij elkaar.

ANDERE ACTIVITEITEN VAN HET SAMENWERKINGSVERBAND

TUSSENTIJDSE TOETSING

Bij een aantal leerlingen in de scholen wordt getwijfeld aan capaciteiten. Deze leerlingen kunnen vanaf november worden aangemeld voor de procedure Tussentijdse Toetsing. De leerlingen maken een capaciteitenonderzoek (georganiseerd en uitgevoerd door het samenwerkingsverband), school beschrijft de bevindingen met de leerling in het aanmeldformulier. Op basis van deze gegevens wordt een advies gegeven. Dit advies bespreekt de school met de ouders. Eventueel wordt de leerling verwezen naar een ander passend niveau.

TESTEN EN DOORVERWIJZEN NIEUWKOMERS

Alle leerlingen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs die nieuw Nederland binnenkomen in de regio Nieuwe Waterweg Noord worden door het Steunpunt Onderwijs gescreend. Gekeken wordt naar het niveau, leervorderingen en mate van beheersing van het Nederlands. Meestal worden deze leerlingen doorverwezen naar de Internationale Schakelklas (ISK) De Internationale Vos.

OVERSTAP VMBO – MBO

In de regio Nieuwe Waterweg Noord bestaat een goede samenwerking tussen VMBO en MBO. Alle besturen van VMBO en MBO scholen zijn vertegenwoordigd in het Platform VMBO – MBO. In dit platform worden activiteiten ondernomen om de overstap van VMBO naar MBO te verbeteren.

Al een aantal jaren wordt in de regio Nieuwe Waterweg Noord gewerkt met het systeem Intergrip om de overstap van leerlingen van VMBO naar MBO te monitoren. Ook kent de regio een decanen advies team (DAT). In het DAT komen 6 keer per jaar de decanen van voortgezet onderwijs en MBO bij elkaar om kennis uit te wisselen, loopbaanbegeleiding in de school te verbeteren, geïnformeerd te worden over nieuwe relevante ontwikkelingen e.d.

Het samenwerkingsverband participeert namens de scholen voor voortgezet onderwijs in het convenant Voortijdig Schoolverlaten van de regio Rijnmond. Ook in dit convenant worden maatregelen ontwikkeld ter verbetering van de doorstroom VMBO – MBO en het voorkomen van uitval.

WARME OVERDRACHT

Jaarlijks worden in de regio Nieuwe Waterweg Noord in samenwerking met het basisonderwijs twee middagen voor warme overdracht georganiseerd. In juni als alle groep 8 leerlingen staan ingeschreven op hun nieuwe school voor voortgezet onderwijs en in november als de leerlingen een aantal maanden onderwijs hebben gevolgd in hun nieuwe school.

Tijdens de middag in mei bespreekt de groep 8 leerkracht met de mentor/coördinator van de nieuwe school de leerling. Hij bespreekt wat de leerling nodig heeft, waar hij/zij goed in is, waar eventueel op gelet moet worden. Tijdens de middag in november vertelt de mentor van de nieuwe school hoe het met de leerling gaat. Groep 8 leerkracht en de nieuwe mentor bespreken of het advies klopt, wat opvalt, eventuele tips voor verdere aanpak e.d.

Deze middagen zijn uitgegroeid tot mooie netwerkbijeenkomsten waarin basisonderwijs en voortgezet onderwijs elkaar beter hebben leren kennen, eerder contact met elkaar opnemen en zaken overleggen. Het vertrouwen over en weer is hierdoor toegenomen.

De basisscholen uit de aangrenzende samenwerkingsverbanden, waarvan leerlingen worden aangemeld voor een school in ons samenwerkingsverband, worden ook uitgenodigd voor de warme overdracht.

EXTRA ONDERSTEUNING

Extra ondersteuning is die ondersteuning die niet binnen de basisondersteuning gegeven kan worden, maar een extra aanbod waar mogelijk binnen het reguliere onderwijs. Binnen extra ondersteuning kennen we verschillende arrangementen. De criteria voor de verschillende arrangementen zijn uitgewerkt in Bijlage 5 Criteria voor extra ondersteuning.

Niveaus van ondersteuning:

De ondersteuning van een leerling wordt uitgedrukt in een niveau.

Niveau 1 = **basondersteuning**

Niveau 2 = **extra ondersteuning**

Arrangementen extra ondersteuning (groepsgewijs)

1. Leerwegondersteuning (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
2. Praktijkonderwijs (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
3. Arrangement Specifieke Zorg
4. Internationale Schakelklas
5. Bovenschoolse voorziening InZicht

Arrangement extra ondersteuning (individueel)

6. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (lees vroegere rugzakleerlingen)

Niveau 3 = **zware ondersteuning** (plaatsing speciaal onderwijs)

NIVEAU 2 ARRANGEMENTEN EXTRA ONDERSTEUNING (GROEPSGEWIJS)

Extra ondersteuning is ondersteuning die niet gegeven kan worden binnen de basisondersteuning. Leerlingen hebben meer individuele begeleiding nodig, andere leermiddelen, extra aanpassing aan de leeromgeving e.d. Extra ondersteuning wordt aangeboden in arrangementen, waarbij het samenwerkingsverband bijdraagt in de bekostiging van de extra ondersteuning voor deze leerling en vaststelt of de leerling in aanmerking komt voor de extra ondersteuning.

1. LEERWEGONDERSTEUNING (LWO)

Binnen het samenwerkingsverband zijn diverse scholen die leerwegondersteuning aanbieden. De wijze waarop zij aan de leerwegondersteuning vormgeven staat beschreven in de schoolondersteuningsprofielen. Het samenwerkingsverband organiseert de toeleiding tot de

leerwegondersteuning en geeft vanaf 1-1-2016 de aanwijzingen af (zie ook LWOO en PRO in Passend onderwijs hoofdstuk 6).

---

2. PRAKTIJKONDERWIJS

Er is in de regio Nieuwe Waterweg Noord een school voor praktijkonderwijs ProNovaCollege. De wijze waarop binnen het ProNovaCollege vorm wordt gegeven aan praktijkonderwijs, staat beschreven in haar schoolondersteuningsprofiel. Binnen het ProNovaCollege is een apart aanbod voor leerlingen die pas korte tijd in Nederland wonen en de Nederlandse taal (nog) onvoldoende machtig zijn. In samenwerking met de Internationale Vos (ISK) worden leerlingen voorbereid op de arbeidsmarkt met veel extra aandacht voor de Nederlandse taal. Het samenwerkingsverband organiseert de toeleiding tot het praktijkonderwijs en geeft vanaf 1-1-2016 de toelaatbaarheidsverklaringen af.

---

3. ARRANGEMENT SPECIFIEKE ZORG

Het arrangement Specifieke Zorg is een regionale voorziening. Toeleiding tot deze voorziening gebeurt vanuit het samenwerkingsverband. Het betreft hier vaak leerlingen met ernstige leerproblemen (bijvoorbeeld dyslexie), achterstanden die voldoen aan de criteria voor leerwegondersteuning en/ of leerbelemmeringen (gezondheidsproblemen, gedragsproblemen) en leerlingen zwak bbl/ grens praktijkonderwijs, waarschijnlijk niet in staat een volledig VMBO diploma te halen, maar te sterk voor praktijkonderwijs.

Deze leerlingen zijn gebaat bij de kleinschaligheid van deze setting en de extra ondersteuningsmogelijkheden. Leerlingen kunnen maximaal 3 jaar verblijven binnen het arrangement Specifieke Zorg (leerjaar 1 en 2), daarna stromen zij door naar andere vervolgscholen. In- en uitstroom van deze leerlingen wordt besproken met de onderwijsondersteuningsspecialist..

Het arrangement Specifieke Zorg wordt beschreven in het schoolondersteuningsprofiel van het Geuzencollege.

Het Geuzencollege biedt op dit moment als enige school in de regio Specifieke Zorg aan. Om de keuzevrijheid van ouders en leerlingen te waarborgen wordt tijdens de looptijd van dit ondersteuningsplan onderzocht of het wenselijk is dat het arrangement Specifieke Zorg op meerdere locaties wordt verzorgd. Hierbij wordt meegenomen: onderzoek naar de wens van ouders, delen/ spreiden/ versnipperen van expertise, huisvestingsmogelijkheden en voorwaarden financiële consequenties. Vanzelfsprekend is een nauwe samenwerking tussen de verschillende scholen die Specifieke Zorg mogelijk in de toekomst gaan aanbieden en afstemming hierbij noodzakelijk.

---

4. INTERNATIONALE SCHAKELKLAS

ISK (Internationale Schakelklas) 'De Internationale Vos' heeft de functie van opvangvoorziening voor leerlingen die de Nederlandse taal nog onvoldoende machtig zijn om in het regulier onderwijs te kunnen participeren. De ISK is een onderdeel van OSVS. De toeleiding tot de ISK wordt georganiseerd en gefinancierd door het samenwerkingsverband.

---

5. DE BOVENSCHOOELSE VOORZIENING

Nog niet voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband is op ieder moment een passend aanbod aanwezig. Na de invoering van Passend Onderwijs zijn Rebound en Op de Rails als bovenschoolse voorzieningen opgehouden te bestaan. Het samenwerkingsverband heeft de bovenschoolse voorziening InZicht ingericht. Het gaat hierbij om leerlingen die tijdelijk een orthopedagogische en orthodidactische benadering behoeven. De leerling wordt/ blijft ingeschreven op een reguliere school. Om een dekkend aanbod voor alle leerlingen te kunnen verzorgen blijft de komende jaren een bovenschoolse voorziening in het samenwerkingsverband nodig. In hoofdstuk 5 wordt de bovenschoolse voorziening en haar werkwijze beschreven.

NIVEAU 2 ARRANGEMENT EXTRA ONDERSTEUNING (INDIVIDUEEL)

6. ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING VOOR LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE (RUGZAKKEN)

Voor sommige leerlingen is de basisondersteuning niet toereikend. Deze leerlingen hebben meer nodig in begeleiding en ondersteuning.

In alle scholen voor regulier voortgezet onderwijs is ruimte voor leerlingen met extra individuele ondersteuningsbehoeften (lees voormalige rugzakleerlingen). De school van aanmelding zal onderzoeken of zij de gevraagde ondersteuning kunnen bieden. Bij de bepaling hiervan wordt uitgegaan van het 'Ja, tenzij principe'. Mocht de school twijfelen of zij de juiste ondersteuning kunnen bieden, wordt in overleg gegaan met de onderwijsondersteuningsspecialist. Als de onderwijsondersteuningsspecialist (oos) en de school tot de beslissing komen dat de juiste ondersteuning niet op deze school kan worden geboden, is de school verantwoordelijk voor het zoeken van een passende plek voor deze leerling, in overleg met ouders. De oos zal de school ondersteunen bij het zoeken naar een passende plek voor de leerling.

Als de oos en de school verschillen van mening zal dit worden voorgelegd aan het oos-team. Indien noodzakelijk zal overleg worden gevoerd met het bestuur van de school.

De onderwijsondersteuningsspecialist coördineert de begeleiding van de leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften in de school. Indien beschreven in het ontwikkelingsperspectief van de leerling kan de oos ook een deel van de begeleiding van de leerling uitvoeren. Daarnaast heeft de school een budget voor leerlingen met extra ondersteuning. De inzet van deze middelen wordt beschreven in het ontwikkelingsperspectief. De hoogte van de inzet van de middelen kan variëren per leerling met extra ondersteuning, dit is afhankelijk van de ondersteuningsbehoeften zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectief. Jaarlijks worden de ingezette middelen verantwoord aan het samenwerkingsverband door middel van een vastgesteld format.

Voor de andere leerlingen (bijv. zeer moeilijk lerende leerlingen, blinde, dove leerlingen e.a. voormalige rugzakleerlingen uit cluster 1, 2 en 3) met extra individuele ondersteuningsbehoeften komt begeleiding uit het speciaal onderwijs. Voor de leerlingen uit cluster 3 koopt het samenwerkingsverband deze ondersteuning in. De scholen met een leerling die extra ondersteuning ontvangt op het gebied van cluster 3 problematiek ontvangen ook een budget per leerling. Dit budget dient verantwoord te worden zoals hierboven staat beschreven.

NIVEAU 3 ZWARE ONDERSTEUNING

Voor leerlingen waarvoor extra ondersteuning niet toereikend is, kan het voortgezet speciaal onderwijs een passende plek bieden. In de regio Nieuwe Waterweg Noord kennen we twee scholen voor voortgezet speciaal onderwijs. Leerlingen die zijn aangewezen op andere vormen van speciaal onderwijs gaan naar scholen buiten de regio.

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS IN DE REGIO

Voor leerlingen die zijn aangewezen op VMBO binnen het voortgezet speciaal onderwijs is er in Schiedam een locatie van Yulius (cluster 4): het Ilex College.

In Vlaardingen is de Ericaschool (cluster 3) gevestigd, een school voor zeer moeilijk lerende leerlingen.

De wijze waarop zij aan de zware ondersteuning vormgeven staat beschreven in hun schoolondersteuningsprofielen.

INNOVATIE EN ONTWIKKELING

Jaarlijks wordt in de begroting een budget voor innovatie en ontwikkeling vastgesteld. De directeur van het samenwerkingsverband legt het bestuur het voorstel voor de jaarlijkse invulling voor en neemt in het jaarverslag de verantwoording van deze gelden en de behaalde resultaten op.

In de wet passend onderwijs biedt artikel 7a, lid 10a de mogelijkheid onder verantwoordelijkheid van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs een bovenschoolse voorziening in te richten.

In het samenwerkingsverband is geconstateerd dat een bovenschoolse voorziening voorlopig noodzakelijk is om leerlingen tijdelijk op te vangen. Het betreft vaak leerlingen die voor de veiligheid van medeleerlingen en docenten tijdelijk niet toelaatbaar zijn in het regulier onderwijs. Ook leerlingen die (tijdelijk) zijn vastgelopen in het regulier onderwijs kunnen worden geplaatst in een de bovenschoolse voorziening. Het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord heeft een bovenschoolse voorziening, genaamd InZicht. Deze bovenschoolse voorziening is gevestigd in Schiedam en heeft 39 leerlingplaatsen. Gedurende het schooljaar kunnen meerdere leerlingen gebruik maken van een leerlingplaats.

DOELSTELLING

Hoofddoelstelling van de bovenschoolse voorziening is leerlingen te begeleiden bij hun leerproces, zodat ze weer terug kunnen naar een passende onderwijsplek en voorkomen wordt dat leerlingen thuis zitten en/of onnodig in het speciaal onderwijs komen.

VOORWAARDEN PLAATSING BOVENSCHOOLSE VOORZIENING

De bovenschoolse voorziening is voor leerlingen:

- die ingeschreven staan (of worden) op een van de scholen van het samenwerkingsverband waarvoor de ondersteuning op school ontoereikend is;
- die tijdelijk niet plaatsbaar zijn in het voortgezet (speciaal) onderwijs en waarbij het verblijf in de bovenschoolse voorziening duidelijkheid kan bieden voor de noodzakelijke ondersteuning en de meest passende onderwijsplek;
- waar de school samen met ouders, leerling en de oos, de situatie in kaart heeft gebracht binnen de school. Er is duidelijkheid over de ondersteuningsvraag, welke ondersteuning geboden is en met welke resultaten.

Het gaat hierbij om leerlingen die tijdelijk vastlopen binnen de reguliere school; leerlingen die het om welke reden dan ook niet redden binnen het aangeboden onderwijsaanbod en gedrag laten zien waardoor de veiligheid van docenten en medeleerlingen negatief beïnvloed wordt, leerlingen die een grens hebben overschreden of dreigen te overschrijden en vanwege hun gedrag tijdelijk niet meer te handhaven zijn binnen de school. Het gaat om leerlingen die (tijdelijk) niet meer binnen de extra ondersteuning in en rond de school geholpen kunnen worden.

ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF

Voor een leerling die geplaatst wordt bij InZicht is een ontwikkelingsperspectief verplicht. Het bevoegd gezag van de school van inschrijving stelt voor de leerling die naar InZicht gaat een ontwikkelingsperspectief op (de school wordt hierbij ondersteund door de oos). Hierin wordt een gerichte ondersteuningsvraag geformuleerd, waarbij het doel is de leerling terug te laten keren in het onderwijs. Onderdeel van het ontwikkelingsperspectief is de verwachte verblijfsduur van de leerling bij InZicht en of de leerling het gehele programma volgt of een deel van het onderwijsprogramma.

Er zal regelmatig overleg zijn tussen InZicht, ouders, leerling, school van inschrijving en eventuele hulpverlening, waarin wordt besproken wat de ontwikkeling van de leerling is, of bijstelling van het ontwikkelperspectief nodig is en of terugkeer naar het regulier onderwijs -al dan niet met extra ondersteuning-, mogelijk is.

DOELEN

Op schoolniveau:

- De school ruimte geven weer op adem te komen en de veiligheid binnen de klassen/schoolsituatie weer te herpakken.
- Scholen ondersteuning/handvatten bieden bij het omgaan met leerlingen die een andere behoefte hebben, waardoor het deze leerling wel lukt gebruik te maken van het onderwijsaanbod en de leerling op passende wijze deel kan nemen aan dit aanbod.
- School krijgt antwoord op de vragen geformuleerd in het ontwikkelingsperspectief. Onderwijsbehoeften van de leerling worden duidelijk.

Op leerling niveau:

- De leerling ruimte geven en op adem te laten komen. De leerling wordt uit de negatieve spiraal gehaald.
- De leerling een nieuwe kans bieden, waardoor de leerling terug kan naar een passende vorm van onderwijs.
- De leerling zijn motivatie en inspiratie laten (her)vinden om zo op basis van een keuze zijn toekomstmogelijkheden te benutten.
- Er wordt ingezet op onderwijs en gedragsverandering, herstel van verhoudingen, verbetering van de leerattitude en het inhalen van lessen.
- De leerling verblijft zo kort als mogelijk in de bovenschoolse voorziening en zeker niet langer dan noodzakelijk is.

Deze kans is niet vrijblijvend. De leerling zal gemotiveerd moeten zijn of kunnen worden om aan zichzelf en een betere toekomst te willen/kunnen werken.

Insteek is een passende plek voor de leerling te vinden waarbij de leerling zich kan ontwikkelen en kan groeien en optimaal kan presteren.

ORGANISATIE INZICHT

GROEPSINDELING

Bij InZicht kennen we drie groepen:

1. Instroomgroep / korte trajectgroep (groep van 12 leerlingen, maximale verblijfsduur 16 weken)
2. Flexibel traject met terugkeer naar regulier onderwijs (groep van 15 leerlingen, verblijfsduur flexibel met een wettelijk maximum tot 2 jaar)
3. Lang traject met veel structuur (uitstroom mogelijk naar VSO, groep van 12 leerlingen, verblijfsduur flexibel met een wettelijk maximum tot 2 jaar)

Voor alle leerlingen geldt dat het verblijf bij InZicht zolang als nodig, maar zeker niet langer dan noodzakelijk moet zijn. In het ontwikkelingsperspectief wordt aangegeven wat de verwachte verblijfsduur is en bij verlenging van de verblijfsduur wordt de noodzaak hiertoe beschreven.

1. INSTROOMGROEP / KORTE TRAJECTGROEP

Leerlingen die geplaatst worden bij InZicht beginnen in de instroomgroep (tenzij vanaf het begin duidelijk is dat een structuurgroep beter past bij de onderwijsbehoeften van de leerling). Hier wordt met een nieuw perspectief gekeken naar de mogelijkheden en zijnskwaliteiten van een leerling. De leerling heeft van de school van inschrijving een ontwikkelingsperspectief waarin de vraagstelling helder is geformuleerd. Ook staat beschreven wat er in de school al is geprobeerd om het gedrag/ het probleem te keren. Na een periode van 4 tot 6 weken wordt bepaald of de gestelde tijd in het ontwikkelingsperspectief voldoende is om weer terug te stromen in een reguliere school, waar nodig wordt het ontwikkelingsperspectief bijgesteld. De instroomgroep is een gecombineerde groep. Ook leerlingen waarvan de verwachting is dat zij voor korte periode een time out nodig hebben verblijven hier. Dat betekent dat leerlingen ongeveer 16 weken in deze groep verblijven.

Intensief contact met school van herkomst is noodzakelijk i.v.m. terugplaatsing; er is wekelijks een terugkeermoment van de leerling bij de contactpersoon van de school waarbij de planning voor de komende week wordt gemaakt en het werk van de afgelopen week wordt bekeken. School is verantwoordelijk voor de werkvoorziening.

2. FLEXIBEL TRAJECT MET TERUGKEER NAAR REGULIER ONDERWIJS

De leerling gaat voor een bepaalde periode een traject in waarbij terugkeer binnen het regulier onderwijs binnen de verwachting ligt. Er is een langere tijd nodig om een gedragsverandering te bewerkstelligen. Leerlingen kunnen hier maximaal twee jaar verblijven. Zo lang als nodig, maar niet langer dan noodzakelijk. Het gaat om een traject op maat. Onderwijs is belangrijk, maar indien nodig kan er (tijdelijk) voor gekozen worden om het onderwijsaanbod op een laag pitje te zetten.

Indien noodzakelijk zal er aanvullend onderzoek gedaan worden. Er kan in samenwerking met andere partijen gekeken worden naar de thuissituatie. De gezinsspecialist kan hier een rol in spelen.

3. TRAJECT MET VEEL STRUCTUUR

Een traject voor leerlingen die veel structuur nodig hebben om tot leren te kunnen komen. Het kan zijn dat een leerling terugstroomt naar het regulier onderwijs, maar ook een plaatsing binnen het speciaal onderwijs behoort tot de mogelijkheden.

Er kunnen leerlingen worden geplaatst die langdurig thuiszitten; voor deze leerlingen is het van belang te wennen aan het oppakken van een dagelijkse routine die de schoolgang met zich meebrengt. De leerling volgt een gestructureerd programma waarbij de aandacht ligt op onderwijs en zich staande houden binnen een schoolse situatie.

De leerling blijft ingeschreven staan op de school van herkomst; wekelijks contact met de contactpersoon van de school zal niet bij alle leerlingen de voorkeur genieten. Er is veel aandacht voor sociale vaardigheden.

ORGANISATIE

- Elke leerling staat ingeschreven op een school, heeft een klas en een mentor, of een contactpersoon binnen de school die verantwoordelijk is voor de leerling.
- Het aantal uren bij InZicht voldoet aan de wettelijke norm. Er kan voor gekozen worden om de leerling minder uren te laten draaien, omdat de leerling niet in staat is tot het volgen van het gehele programma. Dit zal altijd in overleg met ouders en leerplicht zijn en het streven is naar een volledig programma te gaan.
- De leerlingen volgen gedragstrainingen als aangeboden. Rots en Water zit standaard in het pakket.
- De leerling heeft een vaste begeleider bij InZicht. De begeleider onderhoudt contacten met ouders, school en alle instanties waar de leerling mee te maken heeft of krijgt en is samen met de school van herkomst verantwoordelijk voor het totale programma van de leerling.
- Leerlingen maken wekelijks met de begeleider een planning en evalueren op gestelde doelen.
- Het streven is dat de leerling na tijdelijk verblijf bij InZicht terug naar de school van herkomst gaat of naar een school die aansluit op de onderwijsbehoefte (indien noodzakelijk bemiddelt de school van inschrijving naar een andere passende school op basis van de bevindingen van InZicht). Indien nodig wordt een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs gevraagd.
- Vanuit InZicht zal een traject van nazorg worden verzorgd. Dat betekent dat de begeleider van InZicht in samenwerking met de oos van de school gedurende een aantal weken de leerling zal volgen binnen de school en de onderwijsbehoefte zal verduidelijken aan het team van de school. De school zal na overdracht de ondersteuning voor de leerling volledig op zich nemen. Indien nodig zal de nazorg worden voortgezet door een onderwijsondersteuningsspecialist (oos) op de school. Het traject van nazorg vanuit InZicht zal niet langer duren dan vier weken. Hierna zal de oos de leerling verder volgen.
- InZicht werkt (net als de rest van het Steunpunt Onderwijs) met het JeugdVolgSysteem (JVS). In het JVS worden de ontwikkelingen rondom de leerling bijgehouden.
- Er is een partnernetwerk met Steunpunt Onderwijs/ Steunpunt Jongeren, VO & VSO scholen, CJG, wijkagent, gezinsspecialist en wijkondersteuningsteams.

AANMELDING

Leerling wordt aangemeld via de onderwijsondersteuningsspecialist van de school van herkomst. In het ondersteuningsteam van de school is met ouders en leerling gekozen voor een tijdelijke plaatsing

bij InZicht. De oos heeft deze keuze besproken in het oosteam en gekeken op welke termijn plaatsing bij InZicht mogelijk is.

Er volgt een gesprek met de school van herkomst. Het bevoegd gezag van de school van inschrijving stelt voor de leerling die naar InZicht gaat een ontwikkelingsperspectief op. Hierin wordt een gerichte ondersteuningsvraag geformuleerd, waarbij het doel is de leerling terug te laten keren in het onderwijs.

School zorgt ervoor dat er voor 4 weken werk klaar is; voor ieder vak een duidelijk schema van wat er gedaan moet worden. Bovendien worden de toetsen bijgevoegd en is er bekend wie aanspreekpunt is binnen de school.

Er volgt een gesprek tussen de school en InZicht om de leerling te bespreken.

De intake wordt gepland. Bij de intake zijn aanwezig: de leerling, ouder(s)/verzorger(s), verder naar behoefte de oos van de school, eventuele hulpverlening en de school. De leerling wordt z.s.m. geplaatst in de instroomgroep. (Indien het ontwikkelingsperspectief en/of de intake hier aanleiding toe geven, kan gekozen worden voor instroom in een andere groep.) Hier wordt 4 tot 6 weken geobserveerd en gekeken naar haalbaarheid, verduidelijking, verheldering en detaillering van het ondersteuningsvragen. Er wordt oplossingsgericht gewerkt aan de belemmeringen die er zijn tussen de wens goed gedrag te vertonen en de uitwerking daarvan. Het resultaat is een verbetering in het gedrag en/of een duidelijk perspectief/ richting om aan te werken al dan niet in een andere groep.

Na 4 tot 6 weken volgt een evaluatiegesprek waarin met ouders, school, eventuele hulpverlenende instanties, begeleider en teamleider. Perspectief wordt besproken en doelen voor het vervolgtraject. Leerling wordt geplaatst in de groep die passend voor hem is.

TEAM INZICHT

Uitgaand van drie groepen binnen InZicht wordt gewerkt met de volgende functies:

- Teamleider 0,8 FTE
- Pedagogisch assistent 0.5 FTE
- Docenten 3,8 FTE

Minimale functie-eisen docenten:

De docenten in InZicht hebben een passende onderwijsbevoegdheid. Docenten hebben aanvullende trainingen/ cursussen gevolgd: Rots en Water training, Provocatief coachen, Be the change, Equip etc. of zijn bereid deze te volgen.

Docenten kunnen goed samenwerken, zijn duidelijk, enthousiast, tonen inzet en staan open voor veranderingen.

Docenten hebben feeling met de doelgroep in een bovenschoolse voorziening.

INLEIDING

In de komende jaren worden leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) en praktijkonderwijs (pro) geleidelijk ingepast in de systematiek van passend onderwijs.

De volgende stappen zullen worden gezet:

1. Per 1-1-2016 is het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de toewijzing van lwoo en pro en het ondersteuningsbudget. Budgettering vindt dan plaats op het niveau van het samenwerkingsverband (vanaf 1 januari 2016). Als lwoo en pro zijn ondergebracht in passend onderwijs verandert de wijze van budgettering: voor elk samenwerkingsverband wordt een maximumbudget voor lwoo en voor pro vastgesteld. De omvang van het ondersteuningsbudget voor lwoo en het ondersteuningsbudget voor pro per samenwerkingsverband bestaat uit een bedrag per leerling. Omdat er sprake is van een gebudgetteerde bekostiging vormt het aantal lwoo- en pro-leerlingen dat het samenwerkingsverband had op 1 oktober 2012 de basis. Om rekening te houden met demografische ontwikkelingen, wordt het aantal lwoo- en pro-leerlingen uitgedrukt in een deelnamepercentage op 1 oktober 2012. Vervolgens wordt ieder jaar het totaal aantal vo-leerlingen in het samenwerkingsverband vermenigvuldigd met dit percentage. Het aantal leerlingen dat daaruit komt, wordt vermenigvuldigd met een landelijk vastgesteld bedrag. Scholen ontvangen dus altijd het landelijk vastgestelde bedrag voor een leerling met een Aanwijzing voor lwoo of een Toelaatbaarheidsverklaring voor praktijkonderwijs. Als het budget voor lwoo en pro in enig jaar niet toereikend is, komt de directeur van het samenwerkingsverband met een voorstel tot aanpassing van de begroting. Is er sprake van een onderbesteding, dan legt de directeur een voorstel tot bestemming voor aan het bestuur.
2. In 2018 worden de criteria voor lwoo en pro landelijk losgelaten.
3. Onderzoek naar verevening middelen lwoo en pro.

Per 1-1-2016 krijgt het samenwerkingsverband de taken van de Regionale Verwijzingscommissie (RVC) overgedragen. Vrijwel alle bijbehorende voorschriften blijven van kracht. Echter, een individueel samenwerkingsverband kan besluiten af te wijken van een deel van die voorschriften: via opting out. Samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord kiest voor opting out. Het samenwerkingsverband laat de landelijke criteria voor een Aanwijzing voor lwoo los. Voor het praktijkonderwijs blijft de huidige regelgeving gehandhaafd.

CRITERIA VOOR LWOO EN PRO

De landelijke criteria voor lwoo worden losgelaten. De landelijke criteria voor praktijkonderwijs blijven gehandhaafd. In bijlage 5 Criteria voor extra ondersteuning staan de criteria voor lwoo en pro beschreven.

PROCEDURE AANVRAAG LWOO EN PRO

In overleg met het basisonderwijs en in opdracht van de vmbo scholen en het praktijkonderwijs in het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord wordt in groep 8 van het basisonderwijs gestart met de aanvraag voor lwoo of pro.

De basisschool bespreekt met ouders, indien dit voor hun kind van toepassing is, de mogelijkheid van extra ondersteuning in de vorm van lwoo of pro. Met toestemming van ouders kan de basisschool een leerling aanmelden voor de procedure extra ondersteuning lwoo of pro.

Alle basisschoolleerlingen die worden aangemeld door de basisschool voor een arrangement worden in een soortgelijke procedure en in eenzelfde systeem (Onderwijs Transparant) aangemeld, zodat de basisschool steeds dezelfde werkwijze en hetzelfde systeem kan toepassen. Op deze wijze worden verschillende, verwarrende procedures vermeden.

Als de leerling is aangemeld, screent het Steunpunt Onderwijs het aanmeldformulier en het leerlingvolgsysteem.

Nadat de psycholoog/ orthopedagoog van het Steunpunt Onderwijs het complete dossier heeft bestudeerd, wordt een concept uitslagformulier opgesteld. Dit uitslagformulier wordt besproken met basisschool en een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband. Volgens de in bijlage 5

genoemde criteria wordt in gezamenlijkheid het passende arrangement bepaald. De Commissie voor Ondersteuning en Toewijzing (COT) controleert achteraf de beslissingen.

Nadat het uitslagformulier met de basisschool is besproken, wordt het definitief gemaakt. Tevens wordt voor de leerlingen die in aanmerking komen voor lwoo de aanwijzing in orde gemaakt. Voor de leerlingen die in aanmerking komen voor pro, de toelaatbaarheidsverklaring.

Het uitslagformulier wordt verzonden naar de basisschool. De basisschool bespreekt het uitslagformulier met ouders. De aanwijzing of toelaatbaarheidsverklaring wordt naar ouders verzonden en in het systeem Onderwijs Transparant opgeslagen. Scholen kunnen als ouders hun kind bij hun school komen aanmelden met een code de gegevens van de leerling en dus ook de aanwijzing of toelaatbaarheidsverklaring uit het systeem halen.

Op het moment van aanmelding van de leerling op een school voor voortgezet onderwijs is in veel gevallen dus al duidelijk welke extra ondersteuning de leerling nodig heeft. De school voor voortgezet onderwijs kan binnen de gestelde wettelijke termijnen (zes en vier weken) bepalen of zij de ondersteuning aan de leerling kunnen bieden.

Als scholen voor voortgezet onderwijs, bij (aanmelding van) nieuwe leerlingen voor leerjaar 1 of gedurende leerjaar 1, leerlingen signaleren die mogelijk ook gebaat zijn bij extra ondersteuning voor lwoo of pro kunnen zij, volgens dezelfde procedure als hierboven beschreven, leerlingen (met toestemming van ouders) aanmelden. Indien de uitslag van de procedure bepalend is voor het wel of niet aannemen van de leerling, zal de procedure na aanmelding door de school binnen 4 werkweken worden afgehandeld.

De aanvraag voor een aanwijzing voor lwoo of een toelaatbaarheidsverklaring voor pro kan het gehele jaar door worden gedaan. Telling voor de bekostiging vindt alleen plaats op 1 oktober.

PROCEDURE AANVRAAG PRO

Leerlingen met achterstanden van meer dan 50% komen mogelijk in aanmerking voor praktijkonderwijs. Voor deze leerlingen is een recent intelligentieonderzoek verplicht. Leerlingen die niet in het bezit zijn van een recent intelligentieonderzoek (niet ouder dan twee jaar) worden getest. Indien noodzakelijk wordt voor een beeld van de didactische resultaten het Drempelonderzoek afgenomen.

PROCEDURE AANVRAAG LWOO

Bij leerlingen die mogelijk gebaat zijn bij leerwegondersteuning in het VMBO wordt gekeken naar de leerachterstanden. Twee achterstanden (waarvan minimaal 1 op een inzichtelijk gebied) tussen de 25% en 50% zijn toereikend voor een Aanwijzing voor lwoo. Indien noodzakelijk wordt voor een beeld van de didactische resultaten het Drempelonderzoek afgenomen. In twijfelgevallen kan een intelligentieonderzoek worden afgenomen.

In het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord wordt in het voortgezet onderwijs al jaren nauw samengewerkt met de gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis en de instellingen voor jeugdhulp. Veel activiteiten van de gemeenten en het voortgezet onderwijs op het gebied van onderwijsachterstanden en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten worden in gezamenlijkheid vormgegeven. Gemeenten en het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs hebben daartoe in 2006 de Stichting Zorg voor Onderwijs opgericht om deze activiteiten uit te voeren.

Maandelijks vindt op ambtelijk niveau overleg plaats met de beleidsmedewerkers van jeugd en onderwijs van de gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis en de directeuren van de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs. Beleid wordt in deze overleggen voorbereid en afgestemd. Drie keer per jaar vindt bestuurlijk overleg plaats met de wethouders van onderwijs en jeugd van de regio en de bestuurders van primair en voortgezet onderwijs. We kennen dit overleg in de regio als de Regionaal Educatieve Agenda (REA). Eenmaal per jaar zal op overeenstemming gerichte overleg (OOGO) plaatsvinden. Hiertoe hebben gemeenten en schoolbesturen een overeenkomst OOGO ondertekend.

Midden-Delfland

Met de gebiedsindeling voor Passend Onderwijs is Maasland, als onderdeel van de gemeente Midden-Delfland, aan de regio toegevoegd. Met de gemeente Midden-Delfland bestond vóór de regio-indeling in het kader van de Wet passend onderwijs nog geen samenwerkingsrelatie. De gemeente Midden-Delfland neemt deel aan het OOGO over het voortgezet onderwijs met de drie andere gemeenten en ook aan het maandelijks overleg op ambtelijk niveau. In Maasland is een VMBO-school van één van de aangesloten besturen gehuisvest. Voor de decentralisatie van de jeugdzorg valt de gemeente Midden-Delfland onder de regio Haaglanden. De andere drie gemeenten in dit samenwerkingsverband vallen onder de Stadsregio Rotterdam. Dat maakt dat de aansluiting met jeugdhulp, maar ook met jeugdzorg samenhangende zaken als bijvoorbeeld leerplicht anders kunnen zijn georganiseerd. Voor Midden-Delfland gelden daarom op sommige punten andere afspraken dan voor de overige gemeenten in het samenwerkingsverband. Midden-Delfland zet net als de andere gemeenten in dit samenwerkingsverband in op de gezinsspecialist voor een zo veel mogelijk eenduidige aansluiting naar jeugdhulp.

Het samenwerkingsverband en de colleges van de verschillende gemeenten overleggen in het OOGO, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid, in ieder geval met elkaar over de afstemming tussen het passend onderwijs en:

- a. de jeugdzorg;
- b. het leerlingenvervoer;
- c. de leerplicht;
- d. de onderwijshuisvesting;

Door het samenwerkingsverband zal ook aandacht worden gevraagd voor het thema: aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt en het thema taalopbrengsten.

DE JEUGDZORG

Per 1 januari 2015 vallen alle vormen van jeugdhulp onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Deze stelselwijziging 'Zorg voor Jeugd', beter bekend als de transitie Jeugdzorg vormt een grote uitdaging voor de gemeenten in onze regio. Het gaat niet alleen om een overheveling van bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheden naar gemeenten, maar ook om een transformatie in de organisatie van de zorg en de werkwijze daarbij.

Schiedam, Vlaardingen en Maassluis

De gemeenten Schiedam, Vlaardingen en Maassluis hebben met de twee samenwerkingsverbanden (primair en voortgezet onderwijs) in 2012 besloten dat ze gezamenlijk vorm willen geven aan snelle toeleiding en integrale zorg voor kinderen.

Het streven is om 80% van de hulpvragen die op school worden gesignaleerd ook in de directe nabijheid van school en ouders te kunnen oplossen.

Doelstellingen:

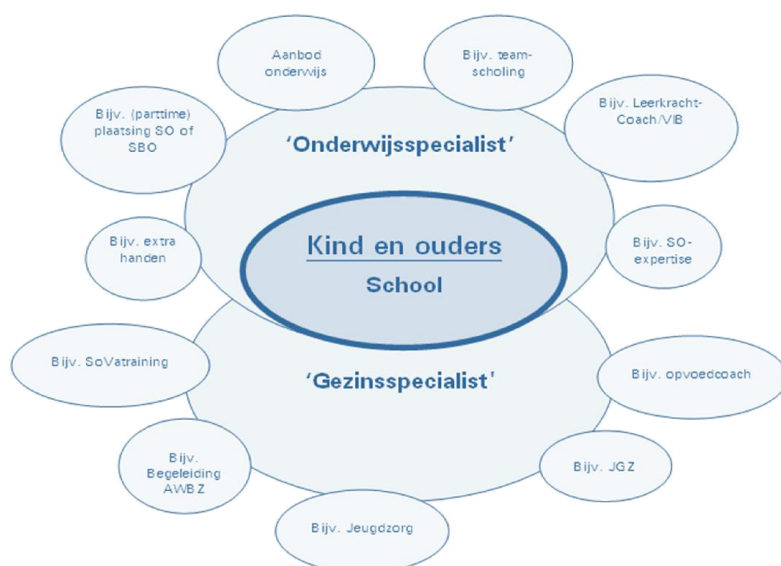
- Effectieve samenwerking zodat integrale leerlingenzorg ontstaat met als uitgangspunt 1 kind, 1 gezin, 1 plan;

- 80% van de vragen worden opgelost op het niveau van de ondersteuningsteams;
- ouders zijn vroegtijdig betrokken;
- door meer uren te besteden in de lichte ondersteuning zijn minder uren voor een zware ondersteuning nodig;
- escalatie van problemen in het onderwijs neemt af en hierdoor maken minder leerlingen gebruik van de speciaal onderwijs scholen;
- aparte indicatietrajecten zijn vervangen door multidisciplinaire arrangementen.

De school heeft een ondersteuningsteam waarin vorm kan worden gegeven aan preventie en goede leerlingbegeleiding. Dit ondersteuningsteam bestaat uit een gezinsspecialist, een onderwijsondersteuningsspecialist, en tenminste een zorgcoördinator. Ouders en leerling worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij de problematiek rondom de leerling.

Wanneer problemen van de leerling met name veroorzaakt worden door het feit dat draaglast en draagkracht in een gezin zijn verstoord, dan behoort het tot de taak van de gezinsspecialist om hierover het gesprek aan te gaan met ouders en hen naar passende ondersteuning te leiden.

Het

ondersteuningsteam werkt volgens een handelingsgerichte werkwijze. Interventies die (op basis van een handelingsgerichte bespreking) nodig zijn voor een goede ontwikkeling van de leerling kunnen door de gezinsspecialist en/of onderwijsondersteuningsspecialist worden ingezet.

De gezinsspecialist en de onderwijsondersteuningsspecialisten beschikken over de mogelijkheid om (bij twijfel over de juiste aanpak) een team van experts te consulteren. De gezinsspecialist is de brug tussen onderwijs en jeugdhulp.

Midden-Delfland

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor zorg, werk en jeugdhulp. Er zijn in de aanloop naar de overheveling van deze taken concrete (samenwerkings)afspraken gemaakt met verschillende zorgaanbieders. De inkoop van jeugdhulp is vastgelegd in jaarlijkse inkoopplannen, die elke gemeente op lokaal niveau opstelt. Midden-Delfland legt in de inkoop van jeugdhulp accenten op het bieden van maatwerk dichtbij huis. Regionaal wordt samengewerkt op gebieden die Midden-Delfland niet alleen kan verzorgen. Het Maatschappelijk Team heeft een belangrijke rol bij het leveren van maatwerk. Wat betreft de voorstellen voor jeugd beleid zal er op overeenstemming gericht overleg worden gevoerd met de samenwerkingsverbanden.

LEERLINGENVERVOER

Schiedam, Vlaardingen en Maassluis

In november 2013 is in opdracht van wethouders en bestuurders van het REA een werkgroep leerlingenvervoer ingesteld. Zij hebben de opdracht gekregen een advies op te stellen met de gemeenten m.b.t.:

- Aansluiting: Leerlingenvervoer ↔ Passend Onderwijs;

- Streven naar eenduidigheid in de uitvoering binnen de regio Nieuwe Waterweg Noord.

Hierbij zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. De partners (leerling, ouders, school, samenwerkingsverband en gemeenten) handelen vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid;
2. De partners erkennen hun eigen primaire verantwoordelijkheid in het proces;
3. De leerling met de specifieke vervoersbehoefte staat centraal;
4. De ouders zijn primair verantwoordelijk voor het (doen) vervoeren van hun kind;
5. De samenwerkingsverbanden adviseren gevraagd en ongevraagd de gemeenten bij leerlingenvervoer. Deze adviezen worden in samenhang met het onderwijsadvies bekeken;
6. De scholen adviseren direct de samenwerkingsverbanden en indirect de gemeenten;
7. Bij de adviezen wordt activering en stimulering van de leerling richting zelfstandigheid nadrukkelijk meegenomen (ontwikkelperspectief);
8. Bij de adviezen wordt de gezinssituatie van de leerling meegewogen en wordt geadviseerd over een eventueel ontwikkelperspectief voor de ouders;
9. De scholen houden rekening met efficiency van het leerlingenvervoer bij het bepalen van de schooltijden, lestijden, wijzigingen en stages;
10. De gemeenten zorgen voor een transparante, tijdige en volledige communicatie naar de overige partners en ouders;
11. De gemeenten passen zo nodig het proces van leerlingenvervoer aan, aan de behoefte.
12. De gemeenten behouden de regie met betrekking tot het besluit leerlingenvervoer al dan niet aan een leerling toe te kennen. De gemeenten kunnen het advies van het samenwerkingsverband bij verschil van mening aan een onafhankelijk bureau ter beoordeling voorleggen.

Tot 1 oktober 2015 zal een pilot worden uitgevoerd waarin vanuit bovenstaande uitgangspunten wordt gewerkt.

Aansluitend op de adviezen die hieruit volgen, zullen afspraken worden gemaakt met de gemeenten m.b.t. leerlingenvervoer.

Midden-Delfland

Passend onderwijs beoogt de uitstroom van leerlingen naar bovenschoolse speciale voorzieningen te reduceren en meer kinderen in een thuisnabije situatie én regulier onderwijs op te vangen. De invoering van passend onderwijs zal daardoor ook gevolgen hebben voor het leerlingenvervoer, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

De verordening leerlingenvervoer is al aangepast aan de nieuwe wetgeving. Uitgangspunt is openbaar vervoer, tenzij openbaar vervoer ontbreekt of reistijd langer is dan anderhalf uur. Een leerling die door zijn structurele handicap geen gebruik kan maken van openbaar vervoer, ook niet met begeleiding, krijgt aangepast vervoer. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de toewijzing van een voorziening leerlingenvervoer. Het samenwerkingsverband kan op basis van casuïstiek meedenken over de toeleiding en advisering naar het benodigde leerlingenvervoer voor de betrokken leerling.

DE LEERPLICHT

Het handhaven van leerplicht en het voorkomen van thuiszitters is een belangrijke doelstelling van Passend Onderwijs.

Het verzuim is vaak een signaal voor zaken die niet zo goed gaan. Dat kan interventies vragen op de verschillende domeinen waarin de leerling zich beweegt zoals school, vrije tijd en in het gezin. Op de allereerste plaats zal de ouder hierover geïnformeerd worden en indien geen verbetering optreedt, zal ook de leerplichtambtenaar een ondersteunende rol spelen om de gewenste beweging bij ouders en leerling te krijgen om zo het verzuim terug te dringen. Indien nodig worden alle partners gevraagd in het ondersteuningsteam om mee te denken, waarbij de leerplichtambtenaar uitgenodigd kan worden. In het uiterste geval kan de leerplichtambtenaar een proces verbaal uitschrijven.

Schiedam, Vlaardingen en Maassluis

Organisatie leerplicht

In februari 2014 is het regionale bureau leerplicht van start gegaan in Maassluis. De vorming van het Regionale Bureau Leerplicht Maassluis, Vlaardingen, Schiedam komt voort uit regionale samenwerking op het gebied van de handhaving van leer/kwalificatieplicht en daarin het tegengaan van voortijdig schoolverlaten. Door de samenwerking in het Regionaal Bureau Leerplicht handelen de leerplichtambtenaren op een en dezelfde manier en kunnen zij in de andere gemeenten werken. De

school kan hierdoor met een leerplichtambtenaar voor heel de regio Schiedam, Vlaardingen en Maassluis werken. Hierdoor wordt efficiënter en effectiever gehandeld en bovendien is er sprake van een betere continuïteit door de vorming van één team leerplichtambtenaren.

Thuiszitters

Een van de belangrijkste doelen van passend onderwijs is het reduceren van het aantal thuiszitters: leerplichtige leerlingen die verzuimen (absoluut of relatief). Een goede samenwerking tussen school en leerplichtambtenaren is hierbij van groot belang.

De volgende afspraken zijn noodzakelijk om een goede samenwerking te realiseren:

- Leerplichtambtenaren denken mee met de school in zake verzuim, langdurig zieken, aanpak van verzuim e.d.
- Leerplichtambtenaren nemen (op afroep) deel aan het ondersteuningsteam.
- Leerplichtambtenaren informeren het samenwerkingsverband over thuiszitters (en omgekeerd).
- Leerplichtambtenaren nemen deel aan het Bovenschools ZorgAdviesTeam (BoZAT).

Midden-Delfland

Organisatie leerplicht

De gemeente is verantwoordelijk voor het verwerken van in- en uitschrijvingen van leerlingen op scholen. Zij signaleert als eerste wanneer een leerling geen schoolinschrijving heeft. Daarnaast registreert zij verzuimmeldingen en heeft zij alle leerlingen in beeld. Door nauwe samenwerking tussen de afdeling leerplicht en de scholen kan snel worden gereageerd op veranderingen in schoolbezoek of andere bedreigingen voor de schoolloopbaan van een leerling. Voor leerlingen die tijdens het schooljaar door verhuizing zich inschrijven op het vo in Maasland, is de school samen met het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor het vinden van een passende onderwijsplek. Leerplicht kan daarbij ondersteunen als het een leerling betreft die in de gemeente woont.

Naast het Maatschappelijk Team vormt ook Leerplicht een belangrijke schakel tussen onderwijs en jeugdhulp. Schooluitval of -verzuim is een belangrijk signaal.

Thuiszitters

Een leerling die thuiszit of thuis komt te zitten zonder te zijn aangemeld op een school (absoluut verzuim), is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders en de leerplichtambtenaar. Het samenwerkingsverband ziet erop toe dat schoolbesturen de zorgplicht dragen voor passend onderwijs voor iedere leerling. Scholen, gezinsspecialist, leerplichtambtenaar en het Maatschappelijk Team zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het terugleiden naar een passende plek binnen het onderwijs van (dreigende) thuiszitters. En voor afstemming met de jeugdzorgpartners als zorg (tijdelijk) leidend is.

ONDERWIJSHUISVESTING

Om het aanbod in onze regio geheel dekkend te kunnen krijgen zullen er voor aanvullende onderwijsvoorzieningen afspraken gemaakt worden tussen het samenwerkingsverband en de gemeentes ten aanzien van de huisvesting en wordt er gestreefd naar een zo effectieve en efficiënt mogelijke oplossing. Dat zal vooral op maat gebeuren zodat de leerling op de juiste plek het juiste onderwijs kan ontvangen. Voorbeelden van mogelijke afspraken zijn het door de gemeente beschikbaar stellen van onderwijsruimten als voorziening van het samenwerkingsverband om aan bepaalde (groepen) leerlingen ondersteuning te kunnen bieden. Daarnaast kan geïnvesteerd worden in fysieke aanpassingen van gebouwen of terreinen.

Met de invoering van passend onderwijs wil het samenwerkingsverband voorlopig een bovenschoolse voorziening in stand houden. Zolang de bovenschoolse voorziening gewenst is in het samenwerkingsverband is huisvesting noodzakelijk.

Verder wordt afgestemd daar waar het passend maken van het onderwijs acties op het gebied van huisvesting vereist.

AANSLUITING ONDERWIJS – ARBEIDSMARKT

AANSLUITING ARBEIDSMARKT VOOR KWETSBARE LEERLINGEN

Met de gemeenten moeten de komende jaren afspraken worden gemaakt rondom de aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt. Met name voor de kwetsbare doelgroepen uit het praktijkonderwijs en het

speciaal onderwijs is het zeer moeilijk een passende plaats op de arbeidsmarkt te verwerven. Bovendien zien we een afname aan beschermde werkplaatsen en dagbesteding waardoor leerlingen direct van school thuis komen te zitten of onnodig langer op school blijven. Samen met de gemeenten moet gezocht worden naar meer passende werkplekken (al dan niet beschermd) voor deze jongeren.

TAALOPBRENGSTEN

Tot slot is in onze regio bij veel leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs sprake van taalachterstanden. Het samenwerkingsverband en de gemeenten onderschrijven de noodzaak om gezamenlijk te onderzoeken welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden om de taalopbrengsten in onze regio te verbeteren. Ook op dit thema is een werkgroep geformeerd met beide samenwerkingsverbanden (PO en VO) en vertegenwoordiging vanuit scholen en gemeenten.

In dit hoofdstuk wordt verwoord op welke wijze het samenwerkingsverband de ontwikkeling van de kwaliteitszorg vorm zal geven en welke resultaten worden gezien als succesfactoren.

MONITOR EN EVALUATIE

Goede monitoring ondersteunt de sturing, de beleidsevaluatie en vereenvoudigt de verantwoording achteraf. Binnen het samenwerkingsverband wordt o.a. gewerkt met het JeugdVolgSysteem. Dit systeem is gekoppeld aan DUO en is geschikt om onderstaande gegevens te genereren. Daarnaast wordt gewerkt met Onderwijs Transparant waarin de leerlingen vanuit het basisonderwijs worden aangemeld. Volgende gegevens zullen daarom binnen het samenwerkingsverband worden bijgehouden en in de kwartaalrapportage worden opgenomen:

PERSONEEL

Binnen het samenwerkingsverband zal in het JeugdVolgSysteem door de medewerkers worden bijgehouden aan welke activiteiten wordt gewerkt (begeleiding extra ondersteuning, procedure basisonderwijs naar voortgezet onderwijs, screening nieuwkomers e.d.) en met welk resultaat (uitstroom van leerlingen).

Per kwartaal is ook een overzicht beschikbaar van de personeelskosten per activiteit en de bijbehorende formatie.

FINANCIËN

In de financiële kwartaalrapportage van het samenwerkingsverband staan per activiteit de gemaakte kosten naast de begrote kosten. Met het jaarverslag van het samenwerkingsverband zal ook de jaarrekening worden gepresenteerd. Jaarlijks vindt ook een accountantscontrole plaats.

KERNPROCESSEN

Van een aantal kernprocessen zal voortdurend door het samenwerkingsverband worden gemonitord hoeveel er gebruik van wordt gemaakt. Dit betreft de volgende processen:

- Aantal leerlingen dat gebruik maakt van een arrangement extra ondersteuning
  - welk arrangement
  - duur
  - school (van herkomst)
  - in- en doorstroom

De Commissie van Ondersteuning en Toewijzing (COT) screent een groot aantal dossiers van leerlingen die extra ondersteuning hebben gekregen. Zij toetst of de juiste stappen in de begeleiding van de leerling zijn genomen, of dit van voldoende kwaliteit is en of de leerling op een passende plek is terecht gekomen. De bevindingen van de COT geven een goed beeld van de kwaliteit van de extra ondersteuning. Deze bevindingen zijn een belangrijke leidraad voor de aanpassingen van beleid op het gebied van extra ondersteuning.
- Aantal leerlingen dat gebruik maakt van zware ondersteuning
  - welke categorie (I, II of III) van ondersteuning
  - duur
  - school van herkomst
  - in- en doorstroom

Doel is leerlingen zo thuisnabij mogelijk onderwijs te geven. Veel leerlingen die zijn aangewezen op zware ondersteuning (voortgezet speciaal onderwijs) moeten buiten de regio naar school. Het streven voor de komende jaren is leerlingen meer thuisnabij onderwijs te geven bijvoorbeeld in een trajectgroep. Een stijging van leerlingen in het speciaal onderwijs is ook om financiële redenen niet gewenst.
- Aantal thuiszitters
  - school van herkomst
  - problematiek
  - gewenste plaatsing

Belangrijke doelstelling t.a.v. de thuiszitters is dat het aantal thuiszitters niet mag toenemen. We zien de afgelopen jaren een daling van het aantal thuiszitters in het voortgezet onderwijs in de regio. Gemiddeld zijn er zo'n 20 a 25 leerlingen in de regio die thuiszitten. In gezamenlijke verantwoordelijkheid zal binnen het samenwerkingsverband moeten worden gezocht naar oplossingen voor deze moeilijk plaatsbare leerlingen.

Daarnaast zal voor de overige activiteiten worden bijgehouden hoeveel leerlingen er gebruik van hebben gemaakt. Dit wordt in het jaarverslag vermeld.

De in- en doorstroom gegevens in en tussen de scholen van het samenwerkingsverband zullen jaarlijks worden opgevraagd bij de scholen. Het is wenselijk dat in de toekomst DUO deze gegevens aan het samenwerkingsverband kan leveren.

Bovenstaande gegevens geven input aan het beleid. Ook kan op basis van bovenstaande gegevens worden geconstateerd of het voorzieningenaanbod dekkend is. Kwartaalrapportages zullen worden besproken in het bestuur van het samenwerkingsverband. Waar nodig kan bestaand beleid worden aangepast. Het jaarverslag en jaarrekening van het samenwerkingsverband wordt in alle geledingen van het samenwerkingsverband geëvalueerd en kunnen voorstellen voor nieuw c.q. aangepast beleid genereren.

VERANTWOORDING

Op basis van bovenstaande gegevens wordt in het jaarverslag en de jaarrekening van het samenwerkingsverband beschreven of zij haar taken voldoende heeft uitgevoerd en of de middelen rechtmatig zijn besteed.

Daarnaast zal de komende jaren een evaluatiesysteem worden ontwikkeld om de tevredenheid over de activiteiten van het samenwerkingsverband te meten bij leerlingen, ouders en school.

Het jaarverslag en de jaarrekening zullen binnen de geledingen van het samenwerkingsverband worden besproken. Tevens zullen zij worden besproken met de gemeenten in de regio en worden verzonden naar de inspectie.

KWALITEITZORG

In 2015 is gestart met de ontwikkeling van een kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) voor het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband heeft een meer jaren ontwikkelingsplan opgesteld waarin de kwaliteitszorg wordt ontwikkeld. In het KMS is aandacht voor systematische zelfevaluatie, planmatige kwaliteitsverbetering, jaarlijkse verantwoording van de gerealiseerde kwaliteit en borging van gerealiseerde verbeteringen.

INLEIDING

Met de invoering van passend onderwijs is de financiering van het samenwerkingsverband veranderd. Het samenwerkingsverband ontvangt een budget voor lichte en zware ondersteuning. Vanaf 1 januari 2016 geldt voor elk samenwerkingsverband ook een regiobudget voor de ondersteuningsbekostiging van lwoo en pro leerlingen. De ondersteuningskosten worden door het Rijk verrekend met de lichte ondersteuningsmiddelen van het samenwerkingsverband. Bij uitputting van het lichte ondersteuningsmiddelen wordt het tekort gedekt door een korting bij alle verplicht deelnemende besturen/ scholen in het samenwerkingsverband. Bij overschot van deze middelen ontvangt het samenwerkingsverband dat bij de middelen voor lichte ondersteuning. De middelen van lwoo zijn bij gelijkblijvende leerlingaantallen ruimschoots voldoende. De afgelopen jaren is het aantal lwoo leerlingen in de regio enigszins afgenomen, het aantal pro leerlingen stijgt nog licht, het tekort wat hierdoor ontstaat in het pro-budget kan worden gecompenseerd door de ruimte in de middelen van lwoo.

Het samenwerkingsverband heeft de komende jaren te maken met een positieve verevening voor de middelen zware ondersteuning. Hierdoor komt er meer ruimte voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van schooljaar 2015-2016 toegelicht hoe de uitgaven van het samenwerkingsverband er uitzien.

In bijlage 7 is de meerjarenbegroting van het samenwerkingsverband opgenomen, waarin voor 2015-2016 en de jaren daarna inzichtelijk is gemaakt hoe de inkomsten en uitgaven zich verhouden.

STICHTING ZORG VOOR ONDERWIJS

Het samenwerkingsverband kent geen vaste dienst en heeft geen personeel in dienst. De activiteiten die voortvloeien uit het beleid van het samenwerkingsverband worden uitgevoerd door de Stichting Zorg. De financiële administratie van het samenwerkingsverband wordt ook verzorgd door de Stichting Zorg.

MIDDELEN AMBULANTE BEGELEIDING CLUSTER 3 EN 4

Met de start van passend onderwijs zijn er afspraken gemaakt met Horizon ambulante dienst over de begeleiding van rugzakleerlingen en de overname van personeel. Een aantal mensen zijn inmiddels overgenomen en in dienst van de Stichting Zorg. Voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuning (voormalige rugzak) uit cluster 4 is vanaf schooljaar 2015-2016 geen verplichte herbesteding meer bij Horizon.

Voor de ambulante begeleiding van leerlingen uit cluster 3 wordt gekozen voor de inzet van de expertise van de VSO scholen cluster 3. Dit betreft een kleine groep, met diverse specialistische begeleiding.

VERDELING MIDDELEN

De opdracht van het samenwerkingsverband is een dekkend netwerk voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband te realiseren. Om deze opdracht te realiseren voert het samenwerkingsverband een aantal activiteiten uit:

- **Basisondersteuning**
- **Extra ondersteuning:**
  - lwoo
  - pro
  - arrangementen:
    - Arrangement Specifieke Zorg
    - Internationale Schakelklas
    - Bovenschoolse voorziening
    - Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (rugzakken) + oos-team
    - Ambulante begeleiding vanuit cluster 3
- **Zware ondersteuning (VSO)**
- **Toelaatbaarheid, leerlingen op de juiste plek**

- **Innovatie en ontwikkeling**
- **Bedrijfsvoering**

Hieronder worden de verschillende activiteiten die door het samenwerkingsverband worden uitgevoerd kort beschreven. In het overzicht op bladzijde 45 staan de bijbehorende totale inkomsten en uitgaven.

BASISONDERSTEUNING

Scholen en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de basisondersteuning in de school. Door middel van de Middelen versterking ondersteuning in de scholen wordt vanuit het samenwerkingsverband gestimuleerd de basisondersteuning te versterken.

MIDDELEN VERSTERKING ONDERSTEUNING IN DE SCHOLEN

Scholen ontvangen vanuit het samenwerkingsverband een bijdrage om de ondersteuning in de school te versterken. Scholen maken een plan op schoolniveau waarin de extra inzet wordt beschreven. De bijdrage is € 16,- x aantal leerlingen in de school voor VMBO leerlingen (leerlingen met een lwoo of praktijkonderwijs beschikking tellen hierbij niet mee). Voor Havo, VWO en gymnasiumleerlingen is de bijdrage € 12,- per leerling. In schooljaar 2016-2017 zal de bijdrage € 15,- en € 13,- bedragen. Daarna geldt voor alle leerlingen een bedrag van €14,-

De scholen verantwoorden aan het eind van een schooljaar de inzet van de middelen en het bereikte resultaat.

EXTRA ONDERSTEUNING

Als leerlingen meer nodig hebben om tot passende resultaten te komen dan basisondersteuning kunnen zij volgens bepaalde criteria recht hebben op extra ondersteuning:

1. Leerwegondersteuning

Voor leerlingen die in aanmerking komen voor lwoo, ontvangen scholen met een lwoo-licentie de ondersteuningsbekostiging. Het bedrag per leerling wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.

2. Praktijkonderwijs

Voor leerlingen die in aanmerking komen voor pro, ontvangt de praktijkschool de ondersteuningsbekostiging. Het bedrag per leerling wordt jaarlijks door het Rijk vastgesteld.

Om te komen tot een dekkend aanbod in de regio zijn naast lwoo en pro nog een aantal arrangementen beschikbaar:

3. Arrangement specifieke zorg

Leerlingen die, geplaatst worden binnen het arrangement Specifieke Zorg krijgen een bijdrage vanuit het samenwerkingsverband van € 1500,- per jaar. Leerlingen met het arrangement specifieke zorg, komen ook in aanmerking voor de lwoo-middelen, verder kunnen de leerlingen niet in aanmerking komen voor middelen uit andere vormen van extra ondersteuning. Voor de bepaling van het aantal leerlingen wordt de telling van 1 oktober van het betreffende schooljaar gehanteerd.

4. Internationale schakelklas

Leerlingen Internationale Schakel Klas (ISK) krijgen een bijdrage van € 500,- per jaar vanuit het samenwerkingsverband. Dit betreft alleen leerlingen van binnen het samenwerkingsverband. Gezien de groei binnen de ISK, ook na de teldatum van 1 oktober wordt voor het aantal leerlingen hier de teldatum van 1 februari van het betreffende schooljaar gehanteerd.

5. Bovenschoolse voorziening

De bovenschoolse voorziening kent de onderstaande globale begroting:

Personeel	330.000
Huisvesting	55.000
Organisatiekosten	35.000
Totaal	420.000

De financiële administratie van de bovenschoolse voorziening wordt uitgevoerd door Steunpunt Onderwijs. In de kwartaalrapportages van het samenwerkingsverband wordt de financiële administratie van de bovenschoolse voorziening meegenomen.

6. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (rugzakken)
Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften ontvangen € 2800,- per leerjaar. De verantwoording voor de inzet van deze middelen gebeurt in het ontwikkelingsperspectiefplan van de leerling. De school ontvangt € 2800,- x het aantal leerlingen met extra individuele ondersteuning. De inzet is afhankelijk van de onderwijsbehoefte van de leerling en kan per leerling verschillen.

HET OOS-TEAM

Voor de inzet van de ondersteuningsspecialist op de scholen en een aantal activiteiten die hier direct van te herleiden zijn, worden de volgende middelen begroot:

Personeel	480.000
Administratie en beheer	17.500
Commissie voor ondersteuning en toewijzing	17.500
Geschillencommissie	6.000
Scholing	12.000
Totaal	533.000

In schooljaar 2015-2016 zal € 350.000,- uit de verplichte besteding ambulante begeleiding worden gebruikt voor het oos-team. De jaren daarna zijn deze middelen onderdeel van de lichte ondersteuningsmiddelen. Vanaf 2016-2017 vervalt waarschijnlijk de bijdrage van de gemeenten aan het oos-team en wellicht zullen ook de middelen uit het vsv-convenant stoppen. De kosten voor het oos-team komen dan volledig voor rekening van het samenwerkingsverband. Uit de middelen van het oos-team worden ook de kosten voor de uitvoering van de tussentijdse toetsing, het testen van nieuwkomers (ISK) en de overstap VMBO-MBO bekostigd.

AMBULANTE BEGELEIDING VANUIT CLUSTER 3

Voor de begeleiding van leerlingen met extra ondersteuning cluster 3 wordt begeleiding ingekocht bij cluster 3. In schooljaar 2015-2016 is dit bedrag opgenomen de verplichte besteding ambulante begeleiding. Voor de jaren daarna wordt € 70.000,- gereserveerd.

Mochten bovenstaande arrangementen in aantal toenemen en de begroting overschrijden, zal dit eenmalig ten laste komen van de reserve. Daarna zal de begroting in het volgende schooljaar worden aangepast aan de nieuwe situatie.

ZWARE ONDERSTEUNING

In passend onderwijs is het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de toewijzing en bekostiging van zware ondersteuning. In het VSO is in verband daarmee de bekostiging in twee delen geknipt: de basisbekostiging ontvangt de school rechtstreeks van het Rijk, de ondersteuningsbekostiging ontvangt de school uit de middelen van het samenwerkingsverband waartoe de leerling gerekend wordt. De hoogte van de ondersteuningsbekostiging kan verschillen, afhankelijk van de in de toelaatbaarheidsverklaring toegekende categorie.

De afgelopen jaren hebben we in ons samenwerkingsverband geen tussentijdse groei gezien in het VSO, om die reden is er geen bedrag begroot voor de groeibekostiging.

TOELAATBAARHEID, LEERLINGEN OP DE JUISTE PLEK

PROCEDURE OVERSTAP BAO-VO

Door middel van deze procedure wordt bepaald welke leerlingen in aanmerking komen voor lwoo of praktijkonderwijs en andere vormen van extra of zware ondersteuning. Voor deze procedure wordt jaarlijks € 135.000,- begroot.

SCHOOLKEUZEGIDS

Jaarlijks geeft het samenwerkingsverband de schoolkeuzegids uit voor alle leerlingen in groep 8. De scholen van het samenwerkingsverband presenteren zich in de schoolkeuzegids, zodat ouders en leerling een goed overzicht hebben van het onderwijsaanbod in het voortgezet (speciaal) onderwijs in de regio.

WARME OVERDRACHT, DIGITAAL ONDERWIJSKUNDIG RAPPORT

Jaarlijks worden in de regio Nieuwe Waterweg Noord in samenwerking met het basisonderwijs twee maal een warme overdracht georganiseerd. Ook wordt samen met gemeenten en het samenwerkingsverband van het basisonderwijs de digitale overdracht van onderwijskundige rapporten bekostigd en organisatie van aanmelding met unieke codes.

INNOVATIE EN ONTWIKKELING

Voor verdere ontwikkeling van beleid en noodzakelijk onderzoek naar aanpakken en doelgroepen wordt jaarlijks een budget van € 40.000,- vrijgemaakt. De directeur van het samenwerkingsverband maakt plannen voor innovatie en ontwikkeling in overleg met zorgcoördinatoren en directeuren. De plannen en hun resultaten worden in het bestuur van het samenwerkingsverband besproken en vastgesteld.

BEDRIJFSVOERING

Voor de organisatie van het samenwerkingsverband zijn middelen. Hierbij moet worden gedacht aan organisatiekosten op het gebied van aansturing, financiële administratie, vergaderkosten e.d.

Kosten organisatie	
Financiële administratie	7.500
Accountantkosten	6.000
Vergaderkosten	1.000
Kosten ondersteuningsplanraad	500
Overige organisatiekosten	1.000
Aansturing	40.000
Totaal	56.000

BEGROTING 2015-2016

Baten	2015/16
lichte ondersteuning algemeen	948.755
lichte ondersteuning LWOO	2.910.151
lichte ondersteuning PrO	847.665
verevening lichte ondersteuning algemeen	37.722
zware ondersteuning	5.338.383
verevening zware ondersteuning (pers)	-
	1.241.780
verevening zware ondersteuning (mat)	-51.284
verevening zware ondersteuning	-
	1.293.064
Totale baten	8.789.611
Lasten	2015/16
afdracht LWOO (via DUO)	2.798.250
afdracht PrO (via DUO)	918.400
afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	2.923.399
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging	0
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging	0
Basisondersteuning	120.000
Extra ondersteuning (arrangementen)	612.000
Extra ondersteuning InZicht	420.000
Extra ondersteuning: oosteam	533.000
Extra ondersteuning: AB cluster 3	70.000
Toelaatbaarheid, leerlingen op de juiste plek	165.000
Innovatie en ontwikkeling	40.000
Bedrijfsvoering	56.000
Totale lasten	8.656.049
Resultaat	€ 133.562

BIJLAGE 1 LIJST VAN AFKORTINGEN

AOC	agrarisch opleidingscentrum
BAO	basisonderwijs
BoZAT	bovenschools zorg advies team
CJG	centrum voor jeugd en gezin
COT	commissie voor ondersteuning en toewijzing
HAVO	hoger algemeen voortgezet onderwijs
ISK	internationale schakelklas
KMS	kwaliteitsmanagementsysteem
LWOO	leerwegondersteunend onderwijs
MAVO	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
MBO	middelbaar beroeps onderwijs
OOGO	op overeenstemming gericht overleg
OOS	onderwijs ondersteuningsspecialist
PCL	permanente commissie leerlingenzorg
PRO	praktijkonderwijs
RMC	regionaal meld en coördinatiepunt voortijdig schoolverlaten
REA	regionaal educatieve agenda
ROC	regionaal opleidingscentrum
RVC	regionale verwijzingscommissie
VSO	voortgezet speciaal onderwijs
SWV	samenwerkingsverband
TLV	toelaatbaarheidsverklaring
VMBO	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VSV	voortijdig schoolverlaten
VO	voortgezet onderwijs
VWO	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

De onderwijsondersteuningsspecialist (oos) maakt deel uit van een team van onderwijsondersteuningsspecialisten dat functioneert onder de verantwoordelijkheid van het Steunpunt Onderwijs. De onderwijsondersteuningsspecialisten leveren een onafhankelijke bijdrage aan de ondersteuning binnen de scholen. Het gaat om het door ontwikkelen van de ondersteuningsmogelijkheden en ondersteuningsstructuur binnen de school en goede (onderwijs)begeleiding van leerlingen met als doel onderwijs passend onderwijs. Daarnaast levert de oos een bijdrage aan de (door)ontwikkeling van het ondersteuningsplan en het netwerk van onderwijsvoorzieningen in de regio.

Taken:

1. Draagt bij en adviseert, samen met de zorgcoördinator, aan de ondersteuningsstructuur binnen de school en maakt deel uit van het ondersteuningsteam
  - Inventariseert, verheldert en analyseert met de nodige regelmaat welke ondersteuningsbehoeften er bestaan binnen de school (analyseert leerlingenpopulatie), levert een bijdrage aan het versterken van de basisondersteuning;
  - Informeert het team en draagt zorg voor een tijdige en zorgvuldige communicatie met de relevante professionals binnen en buiten de school;
  - Stimuleert en ondersteunt het handelingsgericht werken in de school.

2. Adviseert, ondersteunt en begeleidt leraren, zorgcoördinatoren en directies van scholen (on)gevraagd in het omgaan met leer- en gedragsproblemen van leerlingen zodat de ondersteuningsmogelijkheden van de school worden versterkt.
  - Formuleert het begeleidingstraject in overleg met de zorgcoördinator en de mentor, docent;
  - Bespreekt leer- en gedragsproblemen van de leerling met de zorgcoördinator en de mentor, docent;
  - Voert het begeleidingstraject uit van lichte ondersteuning. Indien beschreven in het ontwikkelingsperspectief kan de oos onderdeel zijn van de begeleiding van de leerling met extra ondersteuning;
  - Biedt advies, supervisie en coaching aan zorgcoördinator en de mentor, docent t.b.v. de leerling met extra ondersteuning en/ of klas;
  - Ondersteunt docenten, ouders en zorgcoördinator bij het verhelderen van de vraag/ondersteuningsbehoefte;
  - Observeert, indien gevraagd, de leerling in de klassensituatie (met toestemming van ouder(s));
  - Motiveert directieleden, de zorgcoördinator en de mentor, docent; vanuit diverse standpunten naar onderwijsleerproblemen te kijken.

3. Arrangeert en organiseert i.s.m. het ondersteuningsteam onderwijsondersteuning voor leerlingen op basis van de ondersteuningsbehoefte/vraag
  - Handelingsgericht verhelderen van de ondersteuningsbehoefte van leerlingen in samenwerking met ouders, leerling, zorgcoördinator, de mentor, docent en gezinsspecialist;
  - Adviseren, initiëren en afnemen/organiseren van diagnostiek (onder verantwoordelijkheid van een gedragsdeskundige van het samenwerkingsverband) rondom leerlingen;
  - Werkt in het ondersteuningsteam (indien nodig) met meerdere disciplines samen op basis van de ondersteuningsbehoefte/vraag, expertise, om tot 1 kind/1 gezin, 1 plan te komen.

4. Draagt zorg voor adequate afstemming tussen ouders, leerling en school en boven- en buitenschoolse organisaties en het samenwerkingsverband.
  - Begeleiden van ouders als school en ouders geen overeenstemming bereiken over de leerlingbegeleiding en extra consultatie nodig is;
  - Voorbereiden van overgang naar ander onderwijs als het huidige onderwijs niet meer past bij de leerling (afgeven toelaatbaarheidsverklaring);

- Signaleert en adviseert de school, zodat de school een passende plek inneemt binnen het regionaal ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

Competenties

- Kennis van en inzicht in taakstelling, organisatie en werkwijze van het samenwerkingsverband, van (speciaal) onderwijs;
- Kennis van en kunnen toepassen van de nieuwste pedagogisch-didactische inzichten, klassenmanagement.;
- Kennis van het handelingsgericht werken;
- Kennis van veranderingsprocessen;
- Inzicht in de factoren bepalend voor het ontstaan van leer- en gedragsproblemen.

Vaardigheden

- Vaardig analytisch te denken, empathisch te handelen en structuur te scheppen, te plannen en te organiseren;
- Vaardigheid in het adviseren, van ouders/opvoeders, leraren, directeuren en zorgcoördinatoren van scholen, leden van het ondersteuningsteam en collega's;
- Verslaggeving kunnen beoordelen en vertalen naar handelingen;
- Vaardigheden in het functioneren in een multidisciplinair team;
- Vaardig in schriftelijke en mondelinge communicatie, vaardigheden in het omgaan met weerstanden en conflicthantering.

Taken en competenties:

1. Vanuit de eigen deskundigheid leveren van een bijdrage aan het versterken van de pedagogische kracht van ouders en leerkrachten en het tegemoet komen aan de ontwikkelingsbehoefte van de leerlingenpopulatie door middel van collectieve interventies en laagdrempelig aanbod:
  - Ondersteunt bij het verhelderen van de vragen, behoefte van de leerlingenpopulatie en groepen leerlingen;
  - Ondersteunt IB-er of zorgcoördinator in de communicatie met ouders over opgroei- en opvoedproblematiek;
  - Activiteiten ontplooiën die bijdragen aan het verbeteren en versterken van (mede-) opvoeders. De gezinsspecialist voert hierover de regie, verzorgt de organisatie, heeft een aandeel in de uitvoering en nazorg. Activiteiten: thema-avonden organiseren, opvoedcursussen, ontmoetingen tussen ouders faciliteren, consult- en adviesfunctie, inloopsprekuren, in overleg met directeur organiseren van coaching voor leerkrachten op relevante thema's, organiseren van activiteiten die nodig zijn voor de specifieke leerlingenpopulatie (gezond eten, pestgedrag, etc)

2. Vanuit de school leveren van een bijdrage aan het voorkomen van gedragsproblemen door tegemoet te komen aan de ontwikkelingsbehoefte van kinderen en school ondersteunen in het betrekken van ouders en kinderen:
  - Ondersteunt IB-er of zorgcoördinator bij het bespreken van zorgen met ouders en kinderen;
  - Versterken van eigen kracht van ouders en kinderen;
  - Kinderen en hun ouders helpen hun eigen kijk op kansen en risico's te formuleren en hulpbronnen in gezin en omgeving aanboren;
  - Consulteren van expertise bij tweedelijns zorginstellingen ten behoeve van het beeldvorming en versterken eigen kracht; Zelf advies en hulp bieden om te voorkomen dat problemen zodanig verergeren dat zwaardere zorg nodig is.
  - Motiveren van ouders en kinderen tot hulp;
  - Draagt zorg voor afstemming van handelingsadviezen vanuit school en hulpverlening met de pedagogische aanpak thuis;
  - Houdt in aanpak rekening met (culturele) diversiteit.

3. Arrangeert en organiseert zorg voor kinderen en gezinnen, zowel vanuit het netwerk rondom een kind of gezin als vanuit hulporganisaties*
  - Analyseert scherp de situatie van het kind en zijn gezin op basis van relevante informatie en deskundigheid;
  - Kent het aanbod van opvoed en opgroeiondersteuning (licht, zwaar, vrij, geïndiceerd);
  - Realiseert passende zorgtrajecten
    - op het gebied van opvoed- en opgroeiondersteuning in lokale veld (vrij toegankelijke aanbod);
    - op gebied van de (nu nog) via indicatie bureau jeugdzorg toegankelijke jeugdzorg (begeleiding jeugd vanuit de AWBZ gaat per 2013 over en de overige taken vanaf 2014);
    - zorgt ervoor dat hulp zo veel mogelijk in de eigen schoolse en gezinsomgeving ingezet wordt.

- Draagt het gezin over aan een gezinsgeneralist als duidelijk is dat gezinsproblemen primair de ontwikkeling van het kind belemmeren en een langdurige gezinsgerichte aanpak nodig is.
4. Zorg coördineren, veiligheid en noodzaak van opschaling beoordelen:
- Coördineert in overleg met de overige leden van het ondersteuningsteam kind/gezinsplannen;
  - Schat de veiligheid van kinderen in en de noodzaak van drang/dwangmaatregelen;
  - Neemt zo nodig aanmeldbesluit AMK/SHG (== bevoegdheid daartoe dus regelen);
  - Schaalt zorgcoördinatie op in geval van multi-gezinsproblematiek en/of veiligheidsrisico's voor de kinderen in het gezin.

* De gemeente voorziet in een basisaanbod aan laagdrempelige opvoedhulp. Dit aanbod kan op maat worden ingezet op de scholen. De gezinsspecialist voert hierover de regie, en evalueert de inzet.

Kennis

- Minimaal HBO werk en denkniveau
- Minimaal 3 jaar werkervaring
- Uitstekende communicatieve basisattitude en vaardigheden (gespreksvoering en conflicthantering, uitdrukingsvaardig)
- Kennis van mogelijkheden om risicofactoren terug te dringen en met name beschermende factoren te versterken;
- Praktische vaardigheden op het gebied van psychosociale en gedragsproblematiek van leerlingen en ouders;
- Kennis van /inzicht in de onderwijscontext:
- Opdracht, organisatie, cultuur en werkwijze van school, bestuur en SWV;
- Opdracht, organisatie, cultuur en werkwijze van school, bestuur en SWV;
- Handelingsgericht adviseren en arrangeren;
- Kennis van Orthopedagogiek, ontwikkelingspsychologie en (sociale) geneeskunde (kennis van de normale en afwijkende ontwikkeling van het kind, gezondheid en opvoedingsvraagstukken);
- Globaal inzicht in gehele werkveld van jeugdhulp (JGZ, GGZ, LVB, etc).
- Kennis van relevante wetgeving en veranderingen daarin.

Vaardigheden

- Ouders in kracht kunnen zetten, vraaggericht kunnen werken;
- Uitstekende gespreksvaardigheden/vertrouwen kunnen wekken;
- Vraagverheldering kunnen toepassen;
- Inschatting kunnen maken van de aard en ernst van de situatie;
- Zelfstandig / Resultaatgericht;
  - Neemt beslissingen en stelt prioriteiten;
  - Grijpt tijdig in wanneer resultaat in gevaar komt;
  - Neemt verantwoordelijkheid voor eigen handelen;
- Oordeelsvorming;
  - Is in staat om op basis van beschikbare informatie juiste en realistische conclusies te trekken
- Overtuigingskracht, uitstekende gespreksvaardigheden
  - Expliciteert eigen oordeel, gebruikt argumenten;
  - Speelt actief in op de argumenten en gevoelens van de ander;
- Samenwerken:

- Levert een actieve bijdrage aan een gezamenlijk resultaat/probleemoplossing, ook wanneer het een onderwerp betreft dat niet in direct persoonlijk/functioneel belang is;
- Wisselt op eigen initiatief informatie, kennis en ideeën uit;
- Neemt steeds initiatief om de samenwerking te bevorderen;
- Communicatieve vaardigheden:
  - Luisteren
  - Invoelend vermogen
  - Motiveren/stimuleren
  - Gedragscorrigerend optreden
  - Kunnen omgaan met tegengestelde belangen en conflicten
- Integer
  - Bewaart vertrouwelijkheid van verkregen informatie;
  - Kiest in de samenwerking met ouders en beroepskrachten; positie wanneer naar eigen oordeel delen van informatie nodig is.

Attitude

- Respectvol, oog voor mogelijkheden en kracht in school en gezin;
- Gericht op versterking van de opvoeding van ouders en andere opvoeders in de omgeving van het kind (en niet op 'overnemen' daarvan);
- Proactief, oplossingsgericht, slagvaardig en servicegericht;
- Constructief in houding ten opzichte van bijdrage van andere beroepen, disciplines;
- Onafhankelijk van het instellingsbelang van aanbieders van hulp en ondersteuning.

BIJLAGE 4 TOELEIDING NAAR EXTRA ONDERSTEUNING

In het samenwerkingsverband kennen we binnen de extra ondersteuning de volgende arrangementen:

Arrangementen extra ondersteuning (groepsgewijs)

1. Leerwegondersteuning (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
2. Praktijkonderwijs (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
3. Arrangement Specifieke Zorg
4. Internationale Schakelklas
5. Bovenschoolse voorziening InZicht

Arrangement extra ondersteuning (individueel)

6. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (lees vroegere rugzakleerlingen)

Leerlingen die (tijdelijk) zijn aangewezen op extra ondersteuning kunnen op allerlei momenten in hun onderwijsloopbaan in beeld komen. De toeleiding tot de extra ondersteuning moet flexibel zijn en zo min mogelijk bureaucratisch. De toeleiding tot de extra ondersteuning is afhankelijk van het niveau van ondersteuning en het tijdstip in de onderwijsloopbaan van de leerling. In onderstaand schema is dit weergegeven.

Niveau van ondersteuning	Overstap bas - vo	In het VO	Nieuw in de regio
Niveau 1 Basisondersteuning	B: VO school	B: VO school	B: VO school
Niveau 2 Arrangementen extra ondersteuning (groepsgewijs)			
1. Leerwegondersteuning	A: basisschool B: SWV	A: school en oos B:: SWV	A: ouder(s)/ vorige school B:: SWV
2. Praktijkonderwijs	A: basisschool B: SWV	A: school en oos B: SWV	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV
3. Arrangement Specifieke Zorg	A: basisschool B: SWV	A: school en oos B: SWV	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV
4. Internationale Schakelklas	A: basisschool B: SWV	B: school en oos	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV
5. Bovenschoolse voorziening InZicht	A: basisschool B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	B: school en oos C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)
Niveau 2 Arrangement extra ondersteuning (individueel)			
6. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (lees vroegere rugzakleerlingen)	A: basisschool B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	B: school en oos C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)
7. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met specifieke onderwijsondersteuningsbehoeften (denk aan ernstige dyslexie, ernstige dyscalculie).	A: basisschool B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	B: school en oos C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)

A=advies

B=beslissing

C=toetsing beslissing door Commissie voor Ondersteuning en Toewijzing (COT)

oos=onderwijsondersteuningsspecialist

SWV=samenwerkingsverband (uitgevoerd door Steunpunt Onderwijs)

OVERSTAP BAO-VO

Op de basisschool worden sommige leerlingen extra ondersteund. Andere leerlingen vanuit het basisonderwijs hebben wellicht geen extra ondersteuning gehad in het basisonderwijs, maar de verwachting van ouders en basisschool is, dat dit in het voortgezet onderwijs wel noodzakelijk is.

Voor de arrangementen 1, 2, 3, 6 en 7 kunnen leerlingen door de basisschool aangemeld worden in groep 8 door middel van de procedure overstap basisonderwijs-voortgezet onderwijs.

Nadat de psycholoog/ orthopedagoog van het samenwerkingsverband het dossier heeft bestudeerd, wordt een concept uitslagformulier opgesteld. Dit uitslagformulier wordt besproken met basisschool, (ouder(s) en leerling in geval van arrangement 6) en een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband. Volgens de in bijlage 5 genoemde criteria worden in gezamenlijkheid de onderwijsbehoeften en het passende arrangement bepaald. De Commissie voor Ondersteuning en Toewijzing (COT) controleert achteraf de beslissingen.

Alle basisschoolleerlingen die worden aangemeld door de basisschool voor een arrangement worden in een soortgelijke procedure en in eenzelfde systeem (Onderwijs Transparant) aangemeld, zodat de basisschool steeds dezelfde werkwijze en hetzelfde systeem kan toepassen. Op deze wijze worden verschillende, verwarrende procedures vermeden.

OVERSTAP SPECIAAL BASISONDERWIJS NAAR VOORTGEZET (SPECIAAL) ONDERWIJS

De wet passend onderwijs geeft aan, dat de toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs in het primair onderwijs in principe eindigt op het moment van de afronding van het basisonderwijs.

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs moet vervolgens een toelaatbaarheidsverklaring verstrekken voor de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs. Ook de leerlingen van het speciaal basisonderwijs worden volgens de procedure overstap basisonderwijs – voortgezet onderwijs aangemeld. Dit na toestemming van de ouders en met gebruikmaking van de documenten in het systeem (Onderwijs Transparant). Vervolgens wordt bepaald welke ondersteuning de leerling in het voortgezet onderwijs nodig heeft.

BEPALING EXTRA ONDERSTEUNING IN HET VO

Leerlingen voor wie de basisondersteuning in het voortgezet onderwijs niet toereikend blijkt, kunnen in aanmerking komen voor extra ondersteuning. De criteria staan beschreven in bijlage 5.

Als aan de criteria is voldaan kan in overleg met de onderwijsondersteuningsspecialist worden bepaald hoe de extra ondersteuning eruit moet zien. De onderwijsondersteuningsspecialist kan de leerling en de school adviseren en begeleiden naar de gekozen extra ondersteuning. Voor de leerlingen die gebaat zijn bij bepaalde arrangementen voor extra ondersteuning (arrangement 2,3,5,6,7) of zware ondersteuning wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. De school wordt bij de ondersteuning van deze leerling geadviseerd door de onderwijsondersteuningsspecialist of de ambulante begeleider uit cluster 3.

Het ontwikkelingsperspectief wordt opgesteld in overleg met ouders, leerling en school. Op basis van dit ontwikkelingsperspectief wordt bepaald welke extra ondersteuning de leerling krijgt en voor welke periode.

In bovenstaande tabel is te zien dat in een aantal gevallen de besluiten tot extra ondersteuning achteraf zullen worden getoetst door de Commissie van Ondersteuning en Toewijzing (COT). De Commissie van Ondersteuning en Toelaatbaarheid bestaat uit :

- De teamleider van het Steunpunt Onderwijs (voorzitter)
- Een orthopedagoog / gz psycholoog
- Een jaarlijks wisselende vertegenwoordiger vanuit het voortgezet onderwijs
- Een jaarlijks wisselende vertegenwoordiger vanuit het voortgezet speciaal onderwijs

Afhankelijk van de bevindingen van de Commissie van Ondersteuning en Toelaatbaarheid zal de uitvoering van het beleid worden bijgesteld en procedureafspraken worden aangescherpt.

In een aantal gevallen kan de extra ondersteuning in de eigen school ontoereikend zijn voor een leerling. Samen met het ondersteuningsteam (ouders, leerling, school, oos en gezinsspecialist) wordt bekeken welk aanbod voor de leerling wel passend is.

Uitgangspunten bij (tijdelijke) plaatsing buiten de school zijn:

- het ontwikkelingsperspectief/ handelingsplannen op cognitief en gedragsmatig gebied
- leerlingkenmerken

In het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord kunnen leerlingen dan (tijdelijk) worden verwezen naar:

- Een andere school voor voortgezet onderwijs met extra ondersteuning
- De afdeling Specifieke Zorg van het Geuzencollege
- De Internationale Schakelklas van de Internationale Vos
- De bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband
- Een school voor voortgezet speciaal onderwijs

Samen wordt de best passende onderwijsplek gekozen. De passende onderwijsplek ontvangt het ontwikkelingsperspectief met handelingsplanning van de voorliggende periode en de verwachte duur van plaatsing. Dit besluit wordt achteraf ter controle voorgelegd aan de Commissie voor Ondersteuning en Toewijzing (COT).

EXTRA ONDERSTEUNING VANUIT CLUSTER 1

Cluster 1 voor blinde en slechtziende leerlingen is landelijk georganiseerd. De redenen hiervoor zijn de beperkte omvang van de doelgroep en de specialistische expertise. Koninklijke Visio en Bartholomeus (op beperktere schaal) zijn organisaties die de extra ondersteuning voor blinde en slechtziende leerlingen bieden. Vanuit Visio Onderwijs is een contactpersoon verbonden aan het samenwerkingsverband die benaderd kan worden bij vragen rondom het onderwijs aan visueel beperkte leerlingen.

Het streven van Visio Onderwijs is zoveel mogelijk leerlingen met een visuele beperking op reguliere, of andere vormen van speciale scholen, onderwijs te laten volgen. Op dit moment wordt bijna 75% van de leerlingen door de Ambulante Onderwijskundige Dienst van Visio begeleid. Om dit te realiseren wordt ondersteuning op maat geboden.

EXTRA ONDERSTEUNING VANUIT CLUSTER 2

Cluster 2 voor dove, slechthorende leerlingen en leerlingen met een taalspraakstoornis (ESM) is ook landelijk georganiseerd. In onze regio organiseert de Koninklijke Auris Groep de ondersteuning voor deze leerlingen.

Scholen kunnen consultaties aanvragen bij Auris, als ze vragen hebben over een leerling die een probleem heeft met taal en/of communicatie. In overleg met alle partijen wordt bepaald wat de ondersteuningsbehoeften van de leerling zijn en welk onderwijsaanbod en ondersteuning daar het beste bij past.

BEPALING ZWARE ONDERSTEUNING

Niveau 3 Arrangement zware ondersteuning (plaatsing speciaal onderwijs)

Niveau 3 Arrangement zware ondersteuning (plaatsing speciaal onderwijs)			
Voortgezet speciaal onderwijs	A: basisschool B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	B: school en oos C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)	A: ouder(s)/ vorige school B: SWV C: Commissie voor ondersteuning en toelating (COT)

In het geval van plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs moet gedurende de procedure de expertise van het speciaal onderwijs en de expertise van de orthopedagoog/ gz psycholoog van het oos-team (artikel 34.8) worden ingezet. Als de betrokken partijen; ouders, leerling, school, onderwijsondersteuningsspecialist en de vertegenwoordiger vanuit het speciaal onderwijs instemmen met plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs zal een toelaatbaarheidverklaring worden afgegeven door het samenwerkingsverband, met een afschrift voor ouder(s).

De toewijzing van een toelaatbaarheidverklaring is een besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Tegen die beslissing staat bezwaar en daarna beroep open. Bij een positief vso-advies geeft het samenwerkingsverband een verklaring af met daarop vermeld het nummer van de toelaatbaarheidverklaring, de start- en einddatum en het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning (categorie I, II of III).

De wet passend onderwijs onderscheidt de volgende drie categorieën voor zware ondersteuning:

- categorie I: zeer moeilijk lerend (ZML), langdurig zieke kinderen (LZK), epilepsie, cluster 4;
- categorie II: lichamelijk gehandicapt (LG);
- categorie III: meervoudig gehandicapt (MG).

De duur van een toelaatbaarheidverklaring is ten minste één jaar. Inschrijving in het vso betekent niet automatisch dat de leerling gedurende de gehele schoolloopbaan in het vso blijft. Afhankelijk van het ontwikkelingsperspectief van de leerling zal de duur van de toelaatbaarheidverklaring worden bepaald. In veel gevallen zal na uiterlijk 2 jaar het samenwerkingsverband opnieuw bekijken welk arrangement het meest passend is voor de leerling en of de leerling wellicht kan instromen in het reguliere voortgezet onderwijs.

ZIJINSTROOM IN VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Soms vindt zij-instroom plaats door plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs van verhuisleerlingen vanuit een ander samenwerkingsverband. Deze leerlingen hebben het wettelijke recht om in het ontvangende samenwerkingsverband geplaatst te worden op een voortgezet speciaal onderwijs school. Wanneer de toelaatbaarheidsverklaring van deze leerling afloopt wordt een nieuwe toelaatbaarheidverklaring gevraagd bij het 'nieuwe' samenwerkingsverband. De kosten voor deze leerling zijn echter voor het oorspronkelijke samenwerkingsverband.

PROCEDURE TERUG- EN OVERPLAATSING VAN LEERLINGEN UIT HET VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS

Uit het ontwikkelingsperspectief in het speciaal onderwijs kan blijken dat de doelen bijgesteld kunnen worden. Het gevolg daarvan kan zijn dat een reguliere vorm van onderwijs weer tot de mogelijkheden behoort. De school voor voortgezet speciaal onderwijs neemt met toestemming van de ouders contact op met het Steunpunt Onderwijs.

De volgende procedure zal hierbij binnen het samenwerkingsverband worden gehanteerd:

- De school voor VSO geeft een beschrijving van de onderwijsbehoeften van de leerling;
- Het Steunpunt Onderwijs bestudeert het dossier en formuleert samen met het speciaal onderwijs een advies, het advies wordt besproken met ouders (en leerling);
- Binnen het samenwerkingsverband wordt vanuit het Steunpunt Onderwijs naar de meest geschikte onderwijssetting gezocht. Op basis van de behoefte van de leerling in relatie tot de schoolondersteuningsprofielen van de scholen;
- Vanuit het Steunpunt Onderwijs zal via de oos contact worden gelegd met de "gastschool" en wordt een plan opgesteld;
- Er kan ook worden gekozen voor een arrangement met extra ondersteuning.

BIJLAGE 5 CRITERIA VOOR ARRANGEMENTEN EXTRA ONDERSTEUNING

In het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord kennen we verschillende arrangementen voor extra ondersteuning:

Arrangementen extra ondersteuning (groepsgewijs)

1. Leerwegondersteuning (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
2. Praktijkonderwijs (bekostiging vanuit samenwerkingsverband vanaf 1-1-2016)
3. Arrangement Specifieke Zorg
4. Internationale Schakelklas
5. Bovenschoolse voorziening InZicht

Arrangement extra ondersteuning (individueel)

6. Ondersteuning en begeleiding voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften (lees vroegere rugzakleerlingen)

Hieronder worden de criteria voor de verschillende arrangementen beschreven.

LEERWEGONDERSTEUNING

Een deel van de leerlingen in het vmbo is aangewezen op lwoo. Het lwoo is bedoeld voor leerlingen in een van de vier leerwegen in het vmbo. Een aanwijzing voor lwoo is geldig gedurende de schoolloopbaan van de leerling in het voortgezet onderwijs. Om voor lwoo-bekostiging in aanmerking te komen moet een school over een zogenaamde lwoo-licentie (komt voor Rijksbekostiging) te beschikken. Ook scholen zonder licentie mogen onderwijs aan leerlingen met een lwoo-indicatie bieden, maar krijgen hiervoor geen aanvullende bekostiging.

INDICATIECRITERIA VOOR LWO

- Een leerachterstand op tenminste twee van de vier domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste een van deze domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze achterstand is gelegen binnen de bandbreedte van 25 tot 50%

Jaarlijks maakt het samenwerkingsverband bekend welke screenings- en testinstrumenten zullen worden gebruikt.

PRAKTIJKONDERWIJS

Leerlingen van wie niet verwacht kan worden dat ze een vmbo-diploma kunnen halen, kunnen terecht in het praktijkonderwijs. Praktijkonderwijs is onderwijs voor leerlingen voor wie vaststaat dat overwegend een orthopedagogische en orthodidactische benadering is geboden.

INDICATIECRITERIA VOOR PRO

- Een intelligentiequotiënt binnen de bandbreedte van 55 tot en met 80, en
- Een leerachterstand op tenminste twee van de vier domeinen: inzichtelijk rekenen, begrijpend lezen, technisch lezen en spellen, ten minste een van deze domeinen inzichtelijk rekenen of begrijpend lezen betreft en deze achterstand is gelijk of groter dan 50%.

Jaarlijks maakt het samenwerkingsverband bekend welke screenings- en testinstrumenten zullen worden gebruikt.

ARRANGEMENT SPECIFIEKE ZORG

Het betreft hier vaak leerlingen met ernstige leerproblemen (bijvoorbeeld dyslexie), achterstanden die voldoen aan de criteria voor leerwegondersteuning en/ of leerbelemmeringen (gezondheidsproblemen, gedragsproblemen) en leerlingen zwak bbl/ grens praktijkonderwijs, waarschijnlijk niet in staat een volledig VMBO diploma te halen, maar te sterk voor praktijkonderwijs.

INDICATIECRITERIA VOOR SPECIFIEKE ZORG

Om in aanmerking te komen voor het arrangement specifieke zorg gelden de volgende criteria:

- de leerling komt in aanmerking voor een lwoo beschikking
- de leerling heeft ernstige leerproblemen (dyslexie, dyscalculie, zeer dysharmonisch intelligentieprofiel) en/ of leerbelemmeringen (gedrags- en/of gezondheidsproblemen)
- de leerling is gebaat bij een kleinschalige setting, zonder veel leswisselingen en met extra ondersteuningsmogelijkheden waardoor uitstroom naar regulier voortgezet onderwijs het uitstroomperspectief wordt/ is.

INTERNATIONALE SCHAKELKLAS (ISK)

De Internationale Schakelklas heeft de functie van opvangvoorziening voor leerlingen tussen 12 en 18 jaar, die recent in Nederland zijn komen wonen en de Nederlandse taal nog onvoldoende machtig zijn om in het regulier onderwijs te kunnen participeren. Zij zijn erbij gebaat zo snel mogelijk de Nederlandse taal te leren en aansluiting te vinden bij het Nederlandse onderwijs. Leerlingen verblijven twee jaar in de ISK. Het lesprogramma richt zich voornamelijk op het Nederlands, ondersteund door vakken die aangeboden worden binnen het reguliere onderwijs.

INDICATIECRITERIA VOOR ISK

Leerlingen die nieuw in Nederland zijn komen wonen (nieuwkomers) en woonachtig zijn binnen het samenwerkingsverband Nieuwe Waterweg Noord worden gemeld of melden zichzelf bij het Steunpunt Onderwijs. Het Steunpunt Onderwijs nodigt de leerling uit voor een onderzoek. Tijdens het onderzoek wordt gekeken naar:

- intelligentie (er wordt een non-verbale intelligentietoets afgenomen)
- didactische vaardigheden (als de leerling in land van herkomst Nederlands onderwijs heeft gevolgd, of eerder in Nederland onderwijs heeft gevolgd)
- gegevens van de schoolloopbaan tot nu toe.

Bijna alle nieuwkomers starten bij de ISK. Uitzonderingen hierop zijn leerlingen met een intelligentie lager dan 55. Bij deze leerlingen wordt in overleg met cluster 3 (de Ericaschool) en ouders gekeken of directe plaatsing in speciaal onderwijs voor zeer moeilijk lerende leerlingen passender is. In een enkel geval beheerst een nieuwkomer het Nederlands op een dusdanig niveau dat plaatsing binnen regulier onderwijs wordt geadviseerd.

BOVENSCHOOLSE VOORZIENING

Bij de bovenschoolse voorziening gaat het om een leerlingen die tijdelijk vastlopen binnen de reguliere school; leerlingen die het om welke reden dan ook niet redden binnen het aangeboden onderwijsaanbod en gedrag laten zien waardoor de veiligheid van docenten en medeleerlingen negatief beïnvloedt wordt, leerlingen die een grens hebben overschreden of dreigen te overschrijden en vanwege hun gedrag tijdelijk niet meer te handhaven zijn binnen de school. Het gaat om leerlingen die (tijdelijk) niet meer binnen de extra ondersteuning in en rond de school geholpen kunnen worden.

INDICATIECRITERIA VOOR DE BOVENSCHOOLSE VOORZIENING

De bovenschoolse voorziening is voor leerlingen:

- die ingeschreven staan (of worden) op een van de scholen van het samenwerkingsverband
- waarvoor de ondersteuning op school ontoereikend is
- die tijdelijk niet plaatsbaar zijn in het voortgezet (speciaal) onderwijs en waarbij het verblijf in de bovenschoolse voorziening duidelijkheid kan bieden voor de noodzakelijke ondersteuning en de meest passende onderwijsplek
- waarbij de school samen met ouders, leerling en de oos, de situatie in kaart heeft gebracht binnen de school. Er is duidelijkheid over de ondersteuningsvraag, welke ondersteuning geboden is en met welke resultaten.

ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING VOOR LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE (RUGZAKKEN)

Voor sommige leerlingen is de basisondersteuning niet toereikend. Deze leerlingen hebben meer nodig in begeleiding en ondersteuning. Voor deze leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectiefplan gemaakt, zijn extra middelen beschikbaar voor de begeleiding en is de oos betrokken bij de begeleiding van de leerling.

INDICATIECRITERIA VOOR ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING VOOR LEERLINGEN MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

Om in aanmerking te komen voor extra ondersteuning gelden de volgende criteria:

- de leerling heeft een passend onderwijsniveau
- aangetoond kan worden dat de basisondersteuning niet toereikend is d.m.v. de beschrijving van de onderwijsbehoeften van de leerling
- onderbouwd kan worden dat leerresultaten achter (gaan) blijven zonder extra ondersteuning
- de afgesproken procedure is gevolgd (Van de scholen in het samenwerkingsverband wordt verwacht dat:
  - De basisondersteuning aantoonbaar volledig en kwalitatief goed is ingezet.
  - De leerling is besproken in het ondersteuningsteam.
  - Er handelingsgericht en planmatig is gewerkt (handelingsplannen).
  - De problematiek is besproken met ouders en leerling.)
- de psycholoog/ orthopedagoog van het samenwerkingsverband adviseert positief.

ZWARE ONDERSTEUNING (PLAATSING SPECIAAL ONDERWIJS)

Voor leerlingen waarvoor extra ondersteuning niet toereikend is, kan het voortgezet speciaal onderwijs een passende plek bieden.

De wet passend onderwijs onderscheidt de volgende drie categorieën voor zware ondersteuning:

categorie I: zeer moeilijk lerend (ZML), langdurig zieke kinderen (LZK), epilepsie, cluster 4;

categorie II: lichamelijk gehandicapt (LG);

categorie III: meervoudig gehandicapt (MG).

De duur van een toelaatbaarheidverklaring is ten minste één jaar. Inschrijving in het vso betekent niet automatisch dat de leerling gedurende de gehele schoolloopbaan in het vso blijft. Afhankelijk van het ontwikkelingsperspectief van de leerling zal de duur van de toelaatbaarheidverklaring worden bepaald. In veel gevallen zal na uiterlijk 2 jaar het samenwerkingsverband opnieuw bekijken welk arrangement het meest passend is voor de leerling en of de leerling wellicht kan instromen in het reguliere voortgezet onderwijs.

INDICATIECRITERIA VOOR ZWARE ONDERSTEUNING

Om in aanmerking te komen voor zware ondersteuning gelden de volgende criteria:

- aangetoond kan worden dat de basisondersteuning (met extra ondersteuning) niet toereikend is d.m.v. de beschrijving van de onderwijsbehoeften van de leerling
- onderbouwd kan worden dat leerresultaten achter (gaan) blijven zonder zware ondersteuning
- de afgesproken procedure is gevolgd (Van de scholen in het samenwerkingsverband wordt verwacht dat:
  - De basisondersteuning aantoonbaar volledig en kwalitatief goed is ingezet;
  - De leerling is besproken in het ondersteuningsteam;
  - De problematiek is besproken met ouders en leerling;
  - Er handelingsgericht en planmatig is gewerkt (handelingsplannen, ontwikkelingsperspectief).
  - de psycholoog/ orthopedagoog van het samenwerkingsverband adviseert positief
  - de expert vanuit het speciaal onderwijs is betrokken en adviseert positief

Als de betrokken partijen; ouders, leerling, school, onderwijsondersteuningsspecialist en de vertegenwoordiger vanuit het speciaal onderwijs instemmen met plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs zal een toelaatbaarheidverklaring worden afgegeven door het samenwerkingsverband, met een afschrift voor ouder(s).

BIJLAGE 7 MEERJARENBEGROTING

Baten	2015/16	2016/17	2017/18
lichte ondersteuning algemeen	948.755	980.718	985.418
lichte ondersteuning LWOO	2.910.151	5.002.816	5.026.792
lichte ondersteuning PrO	847.665	1.457.213	1.464.197
verevening lichte ondersteuning algemeen	37.722	11.095	
zware ondersteuning	5.338.383	5.324.326	5.384.410
verevening zware ondersteuning (pers)	-1.241.780	-1.161.852	-931.335
verevening zware ondersteuning (mat)	-51.284	-44.250	-36.081
verevening zware ondersteuning	-1.293.064	-1.161.852	-967.415
Totale baten	8.789.611	11.614.316	11.893.400
Lasten	2015/16	2016/17	2017/18
afdracht LWOO (via DUO)	2.798.250	4.797.000	4.797.000
afdracht PrO (via DUO)	918.400	1.574.400	1.574.400
afdracht VSO, teldatum, (via DUO)	2.923.399	3.042.476	3.043.595
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), ondersteuningsbekostiging	0	0	43.556
afdracht VSO, peildatum, (tussentijdse groei VSO), basisbekostiging	0	0	0
Basisondersteuning	120.000	120.000	120.000
Extra ondersteuning (arrangementen)	612.000	634.500	657.000
Extra ondersteuning InZicht	420.000	425.000	425.000
Extra ondersteuning: oos-team	533.000	798.000	801.000
Extra ondersteuning: AB cluster 3	70.000	70.000	70.000
Toelaatbaarheid, leerlingen op de juiste plek	165.000	166.000	166.500
Innovatie en ontwikkeling	40.000	40.000	50.000
Bedrijfsvoering	56.000	57.000	58.000
Totale lasten	8.656.049	11.724.376	11.806.051

Resultaat	€ 133.562	€ -110.060	€ 87.349
------------------	------------------	-------------------	-----------------

---

De meerjarenbegroting laat in 2016-2017 een tekort zien. Dit tekort wordt veroorzaakt door het wegvallen van subsidie van de gemeente voor het oos-team en het vervallen van de subsidie uit het vsv-convenant. De verevening is nog niet afgerond. In 2017-2018 als er verder verevend is, is er geen sprake meer van een tekort. Omdat in 2014-2015 en in 2015-2016 sprake is van een positief resultaat in de begroting wordt ervoor gekozen ingezet beleid door te zetten en het positieve resultaat van 2014-2015 en 2015-2016 te gebruiken om te tekort in 2016-2017 op te vangen.